

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 227

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

52. évfolyam

2009. szeptember 22.

<u>Közleményszám</u>	<u>Tartalom</u>	<u>Oldal</u>
II <i>Közlemények</i>		
AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK		
Bizottság		
2009/C 227/01	Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkében foglalt rendelkezések keretén belül az állami támogatások engedélyezése – Olyan esetek, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság nem emel kifogást ⁽¹⁾	1
<hr/>		
IV <i>Tájékoztatások</i>		
AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK		
Bizottság		
2009/C 227/02	Euro-átváltási árfolyamok	3
2009/C 227/03	A pénzforgalomban részt vevő euroérmék új nemzeti előlapja	4
2009/C 227/04	A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2009. április 28-i ülésén megfogalmazott véleménye a COMP/C-3/37.990 – Intel (1) ügyhöz kapcsolódó határozattervezetről – Előadó: Spanyolország	5

HU

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2009/C 227/05	A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2009. május 8-i ülésén megfogalmazott véleménye a COMP/C-3/37.990 – Intel (2) számú ügyszámhoz kapcsolódó határozattervezetről – Előadó: Spanyolország	6
2009/C 227/06	A meghallgató tisztviselő zárójelentése a COMP/C-3/37.990 – Intel ügyben	7
2009/C 227/07	A Bizottság határozatának összefoglalója (2009. május 13.) az EK-Szerződés 82. cikke és az EGT-megállapodás 54. cikke szerinti eljárásról (COMP/C-3/37.990. ügy – Intel)	13
2009/C 227/08	A Bizottság közleménye a játékok biztonságára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 88/378/EGK tanácsi irányelv végrehajtása keretében ⁽¹⁾ (Az irányelv értelmében összehangolt szabványok címeinek és hivatkozásainak közzététele)	18
2009/C 227/09	Az összefonódásokkal foglalkozó tanácsadó bizottság 2008. december 8-i ülésén megfogalmazott véleménye a COMP/M.5153 – Arsenal/DSP számú ügyre vonatkozó határozattervezetről – Előadó: A Cseh Köztársaság	20
2009/C 227/10	Zárójelentés az COMP/M.5153 ügyben – Arsenal/DSP	22
2009/C 227/11	A Bizottság határozatának összefoglalója (2009. január 9.) egy vállalati összefonódásnak a közös piaccal és az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (Ügyszám: COMP/M.5153 – Arsenal/DSP) (az értesítés a C(2008) 8439 végleges számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾	24

V Vélemények

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

Bizottság

2009/C 227/12	Összefonódás előzetes bejelentése (Ügyszám COMP/M.5557 – SNCF-P/CDPQ/Keolis/Effia) ⁽¹⁾	30
2009/C 227/13	Összefonódás bejelentésének visszavonása (Ügyszám COMP/M.5601 – RREEF FUND, UFG/SAGGAS) ⁽¹⁾	31

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
KÖZLEMÉNYEK

BIZOTTSÁG

Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkében foglalt rendelkezések keretén belül az állami támogatások engedélyezése

Olyan esetek, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság nem emel kifogást

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 227/01)

A határozat elfogadásának időpontja	2009.6.22.
Állami támogatás hivatkozási száma	N 258/09
Tagállam	Finnország
Régió	—
Megnevezés (és/vagy a kedvezményezett neve)	Short-term export-credit insurance
Jogalap	Act on the State's Export Credit Guarantees No 442/2001
Az intézkedés típusa	Támogatási program
Célkitűzés	Exporthitel-biztosítás
Támogatás formája	—
Költségvetés	—
Támogatás intenzitása	—
Időtartam	2010.12.31-ig
Gazdasági ágazat	Pénzügyi intermediáció
A támogatást nyújtó hatóság neve és címe	Finnvera plc
Egyéb információ	—

A határozat bizalmas információt nem tartalmazó, hivatalos szövege megtalálható a következő weboldalon:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_hu.htm

A határozat elfogadásának időpontja	2009.8.17.
Állami támogatás hivatkozási száma	N 415/09 & NN 46/09
Tagállam	Dánia
Régió	—
Megnevezés (és/vagy a kedvezményezett neve)	Prolongation and amendment of the recapitalisation scheme and prolongation of the guarantee scheme
Jogalap	Act on State-Funded Capital Injections into Credit Institutions of 3 February 2009
Az intézkedés típusa	Támogatási program
Célkitűzés	Egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás
Támogatás formája	A tőkeintervenció egyéb formái, Állami kezességvállalás
Költségvetés	Feltőkésítés: legfeljebb 100 000 millió DKK; Új garanciarendszer: legfeljebb 600 000 millió DKK.
Támogatás intenzitása	—
Időtartam	2009.8–2010.2.
Gazdasági ágazat	Pénzügyi intermediáció
A támogatást nyújtó hatóság neve és címe	Kingdom of Denmark
Egyéb információ	—

A határozat bizalmas információt nem tartalmazó, hivatalos szövege megtalálható a következő weboldalon:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_hu.htm

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
TÁJÉKOZTATÁSOK

BIZOTTSÁG

Euro-átváltási árfolyamok ⁽¹⁾

2009. szeptember 21.

(2009/C 227/02)

1 euro =

Pénznem	Átváltási árfolyam	Pénznem	Átváltási árfolyam	
USD	USA dollár	1,4658	AUD Ausztrál dollár	1,7017
JPY	Japán yen	135,46	CAD Kanadai dollár	1,5780
DKK	Dán korona	7,4413	HKD Hongkongi dollár	11,3609
GBP	Angol font	0,90660	NZD Új-zélandi dollár	2,0830
SEK	Svéd korona	10,1390	SGD Szingapúri dollár	2,0788
CHF	Svájci frank	1,5182	KRW Dél-Koreai won	1 766,41
ISK	Izlandi korona		ZAR Dél-Afrikai rand	11,0155
NOK	Norvég korona	8,6500	CNY Kínai renminbi	10,0098
BGN	Bulgár leva	1,9558	HRK Horvát kuna	7,2915
CZK	Cseh korona	25,167	IDR Indonéz rúpia	14 218,74
EEK	Észt korona	15,6466	MYR Maláj ringgit	5,1010
HUF	Magyar forint	272,37	PHP Fülöp-szigeteki peso	69,903
LTL	Litván litász/lita	3,4528	RUB Orosz rubel	44,5400
LVL	Lett lats	0,7038	THB Thaiföldi baht	49,434
PLN	Lengyel zloty	4,1590	BRL Brazil real	2,6625
RON	Román lej	4,2678	MXN Mexikói peso	19,5318
TRY	Török líra	2,1875	INR Indiai rúpia	70,3730

⁽¹⁾ Forrás: Az Európai Központi Bank (ECB) átváltási árfolyama.

A pénzforgalomban részt vevő euroérmék új nemzeti előlapja

(2009/C 227/03)

A Finnország által kibocsátott új kéteurós forgalmi emlékérmé nemzeti előlapja

A pénzforgalomban részt vevő euroérmék az egész euroövezetben törvényes fizetőeszközként szolgálnak. A nyilvánosság és a pénzérmékkel foglalkozó összes érdekelt fél tájékoztatása céljából a Bizottság közzéteszi minden új érme rajzolatának jellemzőit ⁽¹⁾. A Tanács erre vonatkozó 2009. február 10-i következtetéseinek ⁽²⁾ megfelelően az euroövezetbe tartozó tagállamok és azok az országok, amelyek a Közösséggel létrejött monetáris megállapodás értelmében euroérméket bocsátanak ki, bizonyos feltételek – többek között a kéteurós címletre vonatkozó követelmény – betartása mellett pénzforgalomban részt vevő euro-emlékérméket bocsáthatnak ki. E pénzérmék ugyanazon technikai jellemzőkkel rendelkeznek, mint a többi 2 eurós érme, de nemzeti előlapjukon a megemlékezéshez kapcsolódó, nemzeti vagy közösségi szinten kiemelkedő szimbolikus jelentéssel bíró rajzolat szerepel.

Kibocsátó ország: Finnország

A megemlékezés tárgya: Az első finn országgyűlésnek és a finnországi központi kormányzati intézmények megalapításának 200. évfordulója.

A rajzolat leírása: Az érme belső része a porvoo-i katedrális ábrázolja, amely az első finn országgyűlés megnyitásának helyszíne volt. Felül megjelenik az 1809-es évszám. A 2009-es évszám a jobb oldalon látható. A kibocsátó ország jele „F” és a verdejel a bal oldalon látható.

Az érmét az európai lobogó tizenkét csillaga szegélyezi.

Kibocsátandó mennyiség: 1,6 millió érme

Kibocsátás időpontja: 2009. október.

⁽¹⁾ A 2002-ben kibocsátott összes pénzérme nemzeti előlapjával kapcsolatban lásd: HL C 373., 2001.12.28., 1. o.

⁽²⁾ Lásd a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2009. február 10-i következtetéseit, valamint a pénzforgalomba szánt euroérmék nemzeti előlapjára és kibocsátására vonatkozó közös iránymutatásokról szóló, 2008. december 19-i bizottsági ajánlást (HL L 9., 2009.1.14., 52. o.).

A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2009. április 28-i ülésén megfogalmazott véleménye a COMP/C-3/37.990 – Intel (1) ügyhöz kapcsolódó határozattervezetről

Előadó: Spanyolország

(2009/C 227/04)

1. A tanácsadó bizottság egyetért az érintett termékpiac Európai Bizottság által alkalmazott meghatározásával, így nem szükséges eldönteni, hogy
 - egyetlen érintett termékpiac létezik-e, nevezetesen a mindenfajta számítógéphez (vagyis asztali számítógépekhez, hordozható számítógépekhez és szerver számítógépekhez) való x86 központi feldolgozó egységek (Central Processing Unit, CPU) termékpiaca, vagy
 - három különálló érintett termékpiacról beszélhetünk, nevezetesen i. az asztali számítógépekhez való x86 központi feldolgozó egységek; ii. a hordozható számítógépekhez való x86 központi feldolgozó egységek; és iii. a szerver számítógépekhez való x86 központi feldolgozó egységek termékpiacáról.
2. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy az érintett termékpiac földrajzi kiterjedését tekintve világméretű.
3. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy legalábbis 2002 októbere és 2007 decembere között az Intel piaci erőfölénnyel rendelkezett.
4. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy az Intel visszaélt az érintett termékpiacon fennálló erőfölényével, amikor
 - a kizárólagosság vagy kvázi-kizárólagosság feltételével árengedményt nyújtott a Dellnek, a Hewlett-Packardnak (HP), a NEC-nek és a Lenovónak, és
 - az Intel központi feldolgozó egységein alapuló asztali és hordozható számítógépek kizárólagos árusításának feltételével kifizetéseket teljesített a Media-Saturn Holding (MSH) részére.
5. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy az Intel visszaélt az érintett termékpiacon fennálló erőfölényével, amikor az AMD-alapú termékek forgalmazásához kapcsolódó korlátozások feltételével árengedményt nyújtott a HP-nek, az Acernek és a Lenovónak.
6. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottság azon értékelésével, amely szerint az egyes visszaélések hosszú távú átfogó stratégia részét képezik, amely az AMD piacról való kizárására irányul, és egyrendbeli, folytatólagosan elkövetett jogsértésnek minősülnek.
7. A tanácsadó bizottság egyetért azzal, hogy az Intel visszaélést megvalósító gyakorlatai az EK-Szerződés 82. cikkének értelmében hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, valamint az EK-Szerződés 82. cikke és az EGT-megállapodás 54. cikke értelmében hatással lehetnek az EGT Szerződő Felei közötti kereskedelemre.
8. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy az Intelre bírságot kell kiszabni.
9. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a bírság kiszámítása szempontjából az Intel által elkövetett jogsértés időtartamát 5 év és 3 hónapnak kell tekinteni.
10. A tanácsadó bizottság javasolja véleményének az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét.

A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2009. május 8-i ülésén megfogalmazott véleménye a COMP/C-3/37.990 – Intel (2) számú ügghöz kapcsolódó határozattervezetről

Előadó: Spanyolország

(2009/C 227/05)

1. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal a bírságok alapösszege tekintetében.
A kisebbség tartózkodik.
 2. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal, hogy nincsenek figyelembe vehető enyhítő vagy súlyosbító körülmények.
 3. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal a bírságok végső összege tekintetében.
 4. A tanácsadó bizottság javasolja véleményének az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét.
-

A meghallgató tisztviselő zárójelentése a COMP/C-3/37.990 – Intel ügyben ⁽¹⁾

(2009/C 227/06)

Az Intel-ügy eljárási kérdések terén a legösszetettebb ügyek közé tartozik. Az ügy panaszosa, az Advanced Micro Devices (a továbbiakban: AMD) és az Intel Corporation (a továbbiakban: Intel) közötti ellentét messze túlterjed az európai szintéren, és az eljárás során számos jogorvoslati kérelemhez vezetett valamennyi érintett fél és információt szolgáltató vállalkozás részéről. Számos eljárási kérdés, amelyek egy része a határozattervezetben is kifejezetten említésre került, érintette a meghallgató tisztviselő alapvető feladatait, és tette szükségessé értékelés előterjesztését e zárójelentésben.

Az előző meghallgató tisztviselő, Serge Durande 2007. december 31-i távozását követően változás állt be az ügyért felelős meghallgató tisztviselő személyében.

A határozattervezettel kapcsolatban az alábbi észrevételek tehetők:

I. ÍRÁSBELI ELJÁRÁS

1. Kifogásközlés

A Bizottság 2007. július 25-én fogadta el a kifogásközlést. Az Intel tíz hetet kapott a válaszára, 2007. október 11-ig. A meghallgató tisztviselő az Intel indokolt kérésére 2008. január 4-ig meghosszabbította a határidőt, amelyet később még tovább hosszabbítottak, 2009. január 7-ig, főként az iratbetekintéssel összefüggő megoldatlan kérdésekre, valamint arra tekintettel, hogy az Intel üzleti tevékenysége során felmerülő átlagos elkerülhető költségek teljes körű elemzése legitim védekezésnek tekinthető a kifogásközlésben szereplő gazdasági modellekben használt, az árendeményekre vonatkozó összetett értékelésekkel ⁽²⁾ szemben. A meghallgató tisztviselő értékelése szerint biztosítani kellett a védekezéshez való jog teljes körű gyakorlását, bár annak kimutatása gazdasági elemzés segítségével, hogy a feltételhez kötött árendemények alkalmasak voltak arra, hogy versenyellenes piaclezáró hatást fejtsenek ki vagy valószínűleg ilyen hatást fejtek ki, – a határozattervezet szerint – „nem nélkülözhetetlen” visszaélés megállapításához a jelen ügyben ⁽³⁾.

Az Intel a kifogásközlésre időben válaszolt.

2. Kiegészítő kifogásközlés

A Bizottság 2008. július 17-én kiegészítő kifogásközlést fogadott el. Ugyanekkor a Bizottság a COMP/C-3/39.493. sz. ügyben tett megállapításait egyesítette a COMP/C-3/37.990. sz. üggyel, és az eljárást a COMP/C-3/37.990. ügyszámon folytatta.

Az Intel nyolc hetet kapott arra, hogy a kiegészítő kifogásközlésre válaszoljon. A meghallgató tisztviselő az Intel indokolt kérése nyomán 2008. szeptember 15-én kelt levelével 2008. október 17-ig meghosszabbította a határidőt, főként az egyesített ügyek összetettségére és az 1997-ig visszanyúló és az Intelen belül további vizsgálatot szükségessé tevő állítások kiterjedtségére tekintettel.

Az Intel a meghosszabbított határidőn belül nem válaszolt a kiegészítő kifogásközlésre. Ehelyett 2008. október 10-én ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtott be az Elsőfokú Bírósághoz, amelyben többek között a meghallgató tisztviselő 2008. szeptember 15-i, a határidőt meghosszabbító határozatának megsemmisítését kérte, valamint további ideiglenes intézkedéseket ⁽⁴⁾.

2009. január 27-én hozott végzésével az Elsőfokú Bíróság elnöke elutasította az Intel ideiglenes intézkedés iránti kérelmét arra hivatkozással, hogy az Intel alapügyben benyújtott keresete első látásra nyilvánvalóan elfogadhatatlan. Az elutasítás kiterjedt az Intel azon kérelmének elutasítására is, amely a 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlésre való válaszára kitzűzött, 2008. október 17-i határidő további meghosszabbítására irányult.

⁽¹⁾ Az egyes versenyjogi eljárásokban a meghallgatási tisztviselők megbízásáról szóló, 2001. május 23-i 2001/462/EK, ESZAK bizottsági határozat (HL L 162., 2001.6.19., 21. o., a továbbiakban: a megbízás) 15. és 16. cikkével összhangban.

⁽²⁾ Lásd a határozattervezet (1045)–(1156) preambulumbekzdését, amelyek ezen elemzést vizsgálják, például az (1066) és azt követő preambulumbekzdéseket az Intel által alkalmazott regressziós analízisről.

⁽³⁾ Mint azt a határozattervezet (925) preambulumbekzdésében kifejezetten rögzítik, valamint a kifogásközlés (337) bekezdésében jelzik és a kiegészítő kifogásközlés (260) bekezdésében említik.

⁽⁴⁾ A részletekért lásd a határozattervezet (18) és (22) preambulumbekzdését, valamint az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-457/08. sz., *Intel Corp.* kontra *Bizottság* ügyben 2009. január 27-én hozott végzését (az EBHT-ben még nem tették közzé).

3. Tényállást közlő levél

2008. december 19-én a Bizottság levelet küldött az Intelnek, amelyben felhívta az Intel figyelmét a Bizottság fennálló kifogásaival összefüggő egyes bizonyítékokra, és jelezte, lehetséges, hogy ezeket egy esetleges végleges határozatában felhasználja majd (tényállást közlő levél). A Bizottság 2009. január 19-ig terjedő határidőt szabott az Intelnek, hogy e bizonyítékokra vonatkozóan észrevételeket tegyen. A határidőt a Versenypolitikai Főigazgatóság 2009. január 23-ig meghosszabbította. A tényállást közlő levél nem változtatta meg lényegesen a bizonyítékokat, amelyekben a Bizottságnak az Intellel szembeni, a kifogásközlésben, illetve a kiegészítő kifogásközlésben leírt kifogásai alapulnak. Az Intel az ügy iratainak állítólagos hiányosságaira (lásd lent az I.4. d) pontot), valamint egyes iratokról tartandó szóbeli meghallgatás iránti függőben levő kérelmére (lásd lent a II.2. pontot) hivatkozással határidő-hosszabbítást kért. A meghallgató tisztviselő 2009. január 22-i levelével elutasította e kérelmet.

4. Iratbetekintés

a) Az iratbetekintés előkészítése: a titoktartási megállapodások

A jelen ügy aktája rendkívül terjedelmes volt. Az iratbetekintés előkészítéseként több eredetiberendezésgyártó (original equipment manufacturer, OEM) kétoldalú titoktartási megállapodást kötött az Intellel, amelyek csak részleteikben tértek el egymástól. Néhány titoktartási megállapodás egyes esetekre vonatkozóan úgy rendelkezik, hogy a felek közötti nézeteltérés esetén a meghallgató tisztviselő dönt. Ettől függetlenül az Intel részlegesen lemondott iratbetekintési jogáról a Bizottsággal szemben arra az esetre, ha az eredetiberendezésgyártóktól kapott hozzájárása korlátozná a 773/2004/EK ⁽¹⁾ rendelet szerinti iratbetekintési jogait, míg az érintett eredetiberendezésgyártók az Intellel a megállapodások alapján kölcsönösen megosztott információk tekintetében lemondtak az üzleti titkok és más bizalmas információk védelméhez való jogokról. A meghallgató tisztviselő közreműködött e titoktartási megállapodások kialakításában és a jelen ügyben támogatta azok megkötését.

b) A Dell-AMD titoktartási megállapodás

A kifogásközlésről tartandó szóbeli meghallgatást megelőzően az AMD tájékoztatta a meghallgató tisztviselőt, hogy titoktartási megállapodást kötött a Dellel, amelynek értelmében hozzájárulást kapott a Dell hivatkozásokhoz, amelyeket a kifogásközlésben felhasználtak. Az Intellel kötött titoktartási megállapodásokkal szemben ez a megállapodás, amelyet védelemhez való joggal vagy iratbetekintési joggal önmagában nem rendelkező fél kötött, pusztán kétoldalú volt, és nem keletkeztetett jogokat vagy kötelezettségeket a Bizottság számára. Ezért – és az Intel téves állításaival ellentétben – a meghallgató tisztviselő a kifogásközlésben szereplő Dell hivatkozásokat, amelyeket az AMD panaszossal szemben bizalmasként fogadtak el, az AMD-vel szemben az igazgatási eljárás során végig továbbra is bizalmasnak tekintette, a szóbeli meghallgatást is ideértve.

c) Az iratbetekintés teljessége

A fent említett titoktartási megállapodások (lásd fent az I.4. a) pontban) ellenére az ügy iratainak összetettsége és az iratok között szereplő különféle bizalmas információk következtében az Intel számos iratbetekintési kérelmet nyújtott be. Annak érdekében, hogy a lehető legteljesebb iratbetekintési jogot biztosítsa az Intelnek, a meghallgató tisztviselőnek számos alkalommal kellett személyesen megvizsgálnia az Intel által a hatékony védekezéshez szükségesként megjelölt iratokat. Az Intel indokolásának mérlegelése alapján a meghallgató tisztviselő számos ilyen kérelemnek helyt adott.

Az Intel a Bizottság és egy eredetiberendezésgyártó közötti találkozó ⁽²⁾ vonatkozásában kifogásolta a teljes körű iratbetekintés hiányát. Az Intel indokolt kérése nyomán a meghallgató tisztviselő kivizsgálta, hogy létezik-e bármilyen írásos dokumentum erről a találkozóról. A főigazgatóság felfedte egy 2006. augusztus 29-i keltezésű, az aktához tartozó feljegyzés létezését, és a meghallgató tisztviselő 2008. május 7-i döntését követően elhelyezte az ügy iratai között. Ezzel egyidejűleg a meghallgató tisztviselő úgy határozott, hogy e feljegyzés az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének ⁽²⁾ bekezdése és a 773/2004/EK rendelet 15. cikkének ⁽²⁾ bekezdése értelmében belső jellegű. Az a kérdés, hogy kellett volna-e tárgyszerű jegyzőkönyvet vagy rendes leiratot készíteni e találkozóról vagy sem, elvben a jó igazgatással összefüggő kérdés, így azt a meghallgató tisztviselő zárójelentésében nem kell vizsgálni.

⁽¹⁾ HL L 123., 2004.4.27., 18. o.

⁽²⁾ Részletekért lásd a határozattervezet (39) és azt követő preambulumbekezdéseit.

A meghallgató tisztviselő úgy ítéli meg, hogy az Intel teljes körű iratbetekintésben részesült.

d) *Hozzáférés az ügy iratai között nem szereplő iratokhoz*

Mint azt a határozattervezet részletesen leírja ⁽¹⁾, az Intel 2008. szeptember 4-i levelében kérte a Bizottságot, hogy szerezzé be az AMD-től és bocsássa az Intel rendelkezésére az Intel és az AMD között az Amerikai Egyesült Államokban a delaware-i Federal District Court előtt folyamatban levő polgári perhez kapcsolódó, 81 kategóriába sorolt iratok listáját, amely iratok az Intel szerint valószínűleg felmentő jellegűek. Ezt követően 2008. szeptember 25-én az Intel arra kérte a Bizottságot, hogy „legalábbis kérje az AMD-től a kifogásközlésben és a kiegészítő kifogásközlésben szereplő állítások szempontjából releváns valamennyi belső dokumentuma rendelkezésre bocsátását”. 2008. szeptember 17-i és 29-i levelében az Intel kifogásolta a meghallgató tisztviselő előtt, hogy „az akta nyilvánvalóan hiányos”, és ezért a védekezéshez való joga sérült.

A meghallgató tisztviselő 2008. október 7-i levelében – e tárgyban írt korábbi, 2008. augusztus 22-i és 2008. szeptember 15-i leveleire hivatkozással – a következőt válaszolta az Intelnek: az a kérdés, hogy az akta mint olyan teljes-e, különbözik attól a kérdéstől, hogy teljes körű hozzáférést kapott-e az állítólagosan hiányos aktához. Ennek megfelelően az állítólagosan hiányos aktára vonatkozó érvekkel nem támasztható alá az az állítás, hogy az aktának egy adott időpontban fennálló állapota tekintetében biztosított iratbetekintés nem teljes körű.

Ezenkívül annak ellenére, hogy a meghallgató tisztviselő felelőssége megbízásának (3) preambulumbekzdése szerint abban áll, hogy hozzájáruljon az eljárás tárgyilagosságához, átláthatóságához és hatékonyságához, sem jelenlegi megbízása, sem az ítélkezési gyakorlat nem jogosítja fel a meghallgató tisztviselőt arra, hogy az ügy iratainak állítólagos hiányosságaira tekintettel bármilyen vizsgálatot rendeljen el. Így tehát, függetlenül attól, hogy az érintett dokumentumok önmagukban relevánsak-e a védekezéshez való jog szempontjából, a meghallgató tisztviselő megbízását meghaladja azon kérdés eldöntése, hogy egy másik bíróság előtti ügy iratai, még ha ezen iratok állítólag potenciálisan felmentő jellegűek is, kellően részletes és alapos módon kerültek-e bemutatásra, és/vagy ezeket meg kell-e vizsgálni. Az Intel kérését ezért *ultra vires* jellegűnek kellett tekinteni.

e) *A kifogásközlés és a kiegészítő kifogásközlés nem bizalmas változata az AMD panaszos számára*

A 773/2004/EK rendelet 6. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy a panaszosnak joga van ahhoz, hogy rendelkezésére bocsássák a kifogásközlés és a kiegészítő kifogásközlés nem bizalmas változatát. Ez a jog súlyosan sérülne és e szabály céltalanná válna, ha a végül rendelkezésre bocsátott változat nem lenne érthető a címzett számára.

A harmadik felek által szolgáltatott, a kifogásközlés címzettje és a panaszos számára egyaránt ismertető információkat illetően különbséget kell tenni a bizalmasnak nem tekinthető információk és azon információk között, amelyeket bizalmas jellegűnek tekintenek és ezt alá is támasztották, azonban mégis ismertetnek annak érdekében, hogy érthetővé tegyék a nem bizalmas változatot. Az üzleti titkot nem szabad felfedni, és a panasossal szembeni bizalmas kezelés iránti kérelmek, amennyiben megalapozottak, elvben teljes körűek. Ha azonban a releváns információk felfedése mindenképpen elkerülhetetlen a kifogásközlés fő állításának megértése érdekében, a jogsértés bizonyításához szükséges információhoz kapcsolódik, és feltétlenül szükséges ahhoz, hogy biztosítsa a panaszos eljáráshoz való kapcsolatát oly módon, hogy a panaszos megalapozott észrevételeket tudjon tenni az eljárásra vonatkozóan, úgy a bizalmas információk – a meghallgató tisztviselő mérlegelt és indokolt értékelése alapján – ismertethetők.

A meghallgató tisztviselő mind a kifogásközlés, mind a kiegészítő kifogásközlés tekintetében elutasította az Intel majdnem teljes körű bizalmas kezelés iránti kérelmét, és mind az Intel, mind az információt szolgáltató felek részéről rendkívül nagy számú indokolt és részletes, bizalmas kezelés iránti kérelmet kellett értékelnie. Erre anélkül került sor, hogy akár az Intel, akár más érintett vállalkozás igénybe vette volna a megbízás 9. cikke szerinti határozat meghozatalához vezető eljárást (az ún. AKZO-eljárás ⁽²⁾ kezdeményezése).

2008 októberében az Intel az egyesült államokbeli eljárásban a kifogásközlés bizalmas változatának teljes szövegét felfedte az AMD előtt. Az Intel azt állítja, hogy erre nem szándékosan került sor. Az Intel 2009. március 17-én tájékoztatta erről a Bizottságot.

⁽¹⁾ A (71) és azt követő preambulumbekzdésekben.

⁽²⁾ A Bíróság 53/85. sz., *AKZO Chemie BV és AKZO Chemie UK Ltd kontra Bizottság* ügyben hozott ítélete (EBHT 1986., 1965. o.).

f) *Harmadik felek*

Három vállalkozás kérte, hogy engedélyezzék az eljárásban érdekelt harmadik félként való részvételét. E kérelmek alapján a meghallgató tisztviselő engedélyezte a Silicon Graphics Inc. (2007. szeptember 25.), az International Business Machines (a továbbiakban: IBM; 2007. október 2.) és – közvetlenül a szóbeli meghallgatás előtt – a Hewlett Packard Company (a továbbiakban: HP; 2008. március 10.) eljárásban való részvételét. Ezenkívül két fogyasztóvédelmi szervezet érdekelt harmadik félként való részvételét is engedélyezték, miután ezek megfelelően igazolták különleges érdekeltségüket és jogállásukat: a Bureau Européen des Unions des Consommateurs európai fogyasztóvédelmi szervezet (a továbbiakban: BEUC; 2008. február 22.) és az Union Fédérale des Consommateurs — Que Choisir, egy francia fogyasztóvédelmi szervezet (a továbbiakban: UFC; 2008. március 6.). Valamennyi fél kérte és megkapta a kifogásközlés és a kiegészítő kifogásközlés nem bizalmas összefoglalását. A felek egyike sem nyújtott be írásbeli észrevételeket.

g) *További kiegészítő kifogásközlés kérése az objektív módon való igazolhatóság tárgyában*

Az Intel a kifogásközlésre adott válaszában ⁽¹⁾ arra az álláspontra helyezkedett, hogy további kifogásközlésre lenne szükség az objektív módon való igazolhatóság kérdéséről. Kizárólag az objektív módon való igazolhatóság kérdésében azonban nem volt szükség további kiegészítő kifogásközlésre. Míg az objektív módon való igazolhatóság hiánya a visszaélés megállapításának negatív feltétele ⁽²⁾, a bizonyítási teher az objektív módon való igazolhatóságot állító felet terheli. Amennyiben az Intel a kifogásközlésben állított különböző magatartások állítólagos objektív módon való igazolhatóságát felkínálta, azzal a Bizottság foglalkozott. A meghallgatáshoz való jogot e tekintetben tehát tiszteletben tartották.

II. A SZÓBELI ELJÁRÁS

1. Szóbeli meghallgatás a kifogásközlés tárgyában

A kifogásközlés tárgyában szóbeli meghallgatásra 2008. március 11-én és 12-én került sor. Az Intelen és az AMD-n kívül három érdekelt harmadik fél vett részt a meghallgatáson és adta elő álláspontját: a HP, az UFC Que Choisir és a BEUC. A tagállamok képviselőin kívül az 1999-es igazgatási megállapodás alapján a Federal Trade Commission (az Amerikai Egyesült Államok Szövetségi Kereskedelmi Bizottsága) egy képviselője megfigyelőként vett részt. Emellett az Egyesült Államokkal kötött megállapodáson túlmenően a meghallgató tisztviselő engedélyezte New York állam főügyésze számára ⁽³⁾, hogy a meghallgatáson megfigyelőként részt vegyen. Részvételükhöz az Intel kifejezetten hozzájárult. A részvétel engedélyezése előtt a főügyész kötelezettségeket vállalt a titoktartás és az információk felhasználása tekintetében.

A szóbeli meghallgatás – a bizalmas kezelés iránti megalapozott kérelmek miatti számos zárt ülés ellenére – értékes alkalmat szolgáltatott az Intelnek arra, hogy ismertesse az állításokra vonatkozó véleményét, az alapul szolgáló érvelést ⁽⁴⁾ és a gazdasági értékelést. E tekintetben fontos megjegyezni, hogy a meghallgatás során a Bizottság egyértelművé tette az Intel számára és az Intel megértette, hogy a gazdasági értékelés nem feltétele a visszaélés megállapításának.

Ennek alapján nem szükséges, hogy a meghallgató tisztviselő állást foglaljon a gazdasági értékelésről és arról a következtetésről, hogy az Intel által nyújtott kifizetések alkalmasak arra, hogy versenyellenes piaclezáró hatást fejtsenek ki, vagy valószínűleg ilyen hatást fejtenek ki ⁽⁵⁾.

2. A kiegészítő kifogásközlés és a tényállást közlő levél tárgyában kért szóbeli meghallgatás

Az Intel szóbeli meghallgatást kért a) a tényállást közlő levél egyes részei, és b) a kiegészítő kifogásközlés tárgyában.

a) A tényállást közlő levelet követően az Intel 2009. január 20-i levelében szóbeli meghallgatást kért a Bizottsághoz 2008. május 28-án benyújtott egyes AMD dokumentumok (a továbbiakban: a delaware-i

⁽¹⁾ (823) preambulumbekzdés.

⁽²⁾ A Bíróság C-95/04. P sz., *British Airways* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítéletének (EBHT 2007., I-2331. o.) 69. pontja; a Bíróság C-468/06–C-478/06. sz., *Sot. Lélou kai Sia és társai* egyesített ügyekben hozott ítéletének (az EBHT-ben még nem tették közzé) 39. pontja, és legutóbb a C-52/07. sz., *Kanal 5 Ltd.* ügyben 2009. december 11-én hozott ítéletének (az EBHT-ben még nem tették közzé) 47. pontja.

⁽³⁾ Lásd a határozattervezet (35) preambulumbekzdését.

⁽⁴⁾ Lásd például a határozattervezet (281) és azt követő preambulumbekzdéseit.

⁽⁵⁾ A határozattervezet (1002)–(1578) preambulumbekzdése.

AMD dokumentumok) tárgyában. A meghallgató tisztviselő 2009. január 22-én emlékeztetett arra, hogy az Intelnek nincs joga ahhoz, hogy a tényállást közlő levéllel összefüggésben védekezéshez való jogának tiszteletben tartása érdekében szóbeli meghallgatást kérjen, és a Bizottságnak nem kötelessége ilyen meghallgatást biztosítani.

Ezenkívül nem lehetett kizárólag a delaware-i AMD dokumentumok tárgyában szóbeli meghallgatást biztosítani, mivel e dokumentumokat a kiegészítő kifogásközlés kibocsátását követő iratbetekintési eljárás keretében bocsátották rendelkezésre, az Intelnek pedig lehetősége volt a kiegészítő kifogásközlésre választani és e tárgyban szóbeli meghallgatást kérni, és mivel a szóbeli meghallgatás tárgyát a kifogásközlésben és/vagy a kiegészítő kifogásközlésben foglalt állítások határozzák meg, nem pedig a felek. Szóbeli meghallgatást nem lehet kizárólag abból a célból biztosítani, hogy a fél egyes kiválasztott dokumentumokra vonatkozó véleményét ismertesse.

- b) 2009. február 5-i beadványában és 2009. február 10-i levelében az Intel szóbeli meghallgatást kért a kiegészítő kifogásközlés tárgyában.

A szóbeli meghallgatással összefüggő határozatok (ideértve a kifogásközlésre való válaszadás határidejének lejárta után benyújtott, szóbeli meghallgatás iránti kérelemnek helyt adó vagy azt elutasító határozatokat is) a megbízás értelmében a meghallgató tisztviselő hatáskörébe tartoznak.

Így a meghallgató tisztviselő 2009. február 17-i levelében azt válaszolta az Intelnek, hogy a szóbeli meghallgatáshoz való szubjektív jog csak a kifogásközlésre való válaszadás határidejének végéig áll fenn. A szóbeli meghallgatás határidőn belüli kérésének elmulasztása nem jelenti azt automatikusan, hogy meghallgatásra ezt követően semmi esetre sem kerülhet sor. A 773/2004/EK rendelet 10. cikkének (2) bekezdése a 12. cikkel összefüggésben értelmezve nem feltétlenül zárja ki, hogy a fél szóbeli meghallgatást kérjen. Az említett határidő elmulasztása azt jelentette, hogy már nem volt kötelező ilyen meghallgatást biztosítani. Ha elkésett és megfelelően indokolt kérelmet nyújtanak be hozzá, a meghallgató tisztviselő jogosult és köteles mérlegelési jogkörével élni.

A kiegészítő kifogásközlésre való válaszadásra megállapított határidőt nem hosszabbították meg. A meghallgató tisztviselő tudomásul vette a Bizottság szolgálatainak 2009. február 2-i, az Intelhez címzett levélben ⁽¹⁾ kifejtett álláspontját, amely szerint az eljárás megfelelő lefolytatása nem teszi szükségessé szóbeli meghallgatás tartását. Ugyanígy figyelembe vette a meghallgatás biztosítása mellett szóló, az Intel által előadott érveket, amelyek főként az Intel szóbeli meghallgatás biztosításához való „korlátlan” jogára hivatkoztak.

Mérlegelési jogkörében eljárva a meghallgató tisztviselő többek között köteles tekintettel lenni a versenyszabályok hatékony alkalmazásának szükségességére, amelynek lényegi részét alkotja a Bizottság azon kötelezettsége, hogy ésszerű időn belül határozatot hozzon. Míg a versenyjogi eljárás szervezésének módjából következő időbeli korlátozások nem igazolhatják a meghallgatáshoz való alapvető jog megsértését, a jelen ügyben ilyen ütközés nem merült fel. A jelen ügyben az Intelt semmi nem akadályozta abban, hogy a rendelkezésére álló információk alapján megfelelő időben benyújtsa a kiegészítő kifogásközlésre adott választ, legalábbis elővigyázatosságból, annál is inkább, mivel a meghallgató tisztviselő meghosszabbította a határidőt. Az Intelnek időt adtak arra, hogy szóbeli meghallgatást kérjen, a kiegészítő kifogásközlés 2008. júliusi kézbesítésétől a – meghosszabbított – határidő végéig 2008. októberben. Nem lett volna lehetetlen meghallgatást biztosítani még ezen időpont után sem, ha az Intel kérte volna, amit azonban nem tett. Semmi nem gátolta volna a meghallgató tisztviselőt abban, hogy a meghallgatás időpontját az ideiglenes intézkedés iránti, folyamatban levő kérelemmel összeegyeztethető módon és így a Bíróság előtti eljárás teljes tiszteletben tartásával tűzze ki. Így tehát, mivel az Intel az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott fellebbezéséig az egész eljárás során általában gyorsan és a megadott határidőket betartva járt el, teljes mértékben kihasználva védekezéshez való jogát, ha az Intel számára éppen a 2009. február 17-i körülmények között biztosítunk szóbeli meghallgatást, ez súlyosan veszélyeztette volna az eljárás megfelelő időben való lefolytatását. Erre, valamint az ügyhöz kapcsolódó más körülményekre tekintettel a kérelmet el kellett utasítani.

⁽¹⁾ Lásd a határozattervezet (24) preambulumbekzdését.

Az Intel nem fordult a meghallgató tisztviselőhöz a 2009. február 5-i írásbeli beadvány minősítésével kapcsolatban.

III. KÖVETKEZTETÉSEK

A fentiek alapján megállapítom, hogy a jelen ügyben tiszteletben tartották a felek meghallgatáshoz való jogát.

A határozattervezet csak azokat a kifogásokat érinti, amelyekre vonatkozóan az Intelnek lehetősége nyílt saját álláspontja ismertetésére.

Karen WILLIAMS

A Bizottság határozatának összefoglalója

(2009. május 13.)

az EK-Szerződés 82. cikke és az EGT-megállapodás 54. cikke szerinti eljárásról

(COMP/C-3/37.990. ügy – Intel)

(2009/C 227/07)

1. BEVEZETÉS

(1) 2009. május 13-án a Bizottság az Intel Corporationnek címzett határozatot fogadott el az EK-Szerződés 82. cikke és az EGT-megállapodás 54. cikke szerinti eljárással kapcsolatban. A Bizottság ezúton közlésezi a határozat lényegét, figyelembe véve a vállalkozások üzleti titkainak védelmére vonatkozó jogos érdekét. A határozat szövegének betekintheső változata megtalálható lesz a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján.

2. AZ ÜGY LEÍRÁSA

2.1. Eljárás

(2) 2000. október 18-án az Advanced Micro Devices (a továbbiakban: AMD) a 17/62 rendelet 3. cikke szerinti hivatalos panaszt nyújtott be a Bizottságnak, amelyet 2003 novemberében további tényekkel és állításokkal egészített ki.

(3) 2004 májusában a Bizottság vizsgálatot indított a kiegészítő panasz egyes elemeivel kapcsolatban. E vizsgálat keretében 2005 júliusában a Bizottság több nemzeti versenyhatóság segítségével az 1/2003/EK rendelet 20. cikkének (4) bekezdése szerinti helyszíni vizsgálatot folytatott az Intel négy telephelyén, az Egyesült Királyságban, Németországban, Olaszországban és Spanyolországban, valamint az Intel számos ügyfelénél Franciaországban, Németországban, Olaszországban, Spanyolországban és az Egyesült Királyságban.

(4) 2007. július 26-án a Bizottság kifogásközlést bocsátott ki az Intel öt jelentős eredetiberendezés-gyártóval (Original Equipment Manufacturer, OEM), nevezetesen a Dell-lel, a HP-vel, az Acerrel, a NEC-vel és az IBM-mel szemben tanúsított magatartásáról. Az Intel a 2007. július 26-i kifogásközlésre 2008. január 8-án válaszolt, és 2008. március 11-én és 12-én szóbeli meghallgatásra került sor.

(5) 2006. július 17-én az AMD panaszt nyújtott be a német nemzeti versenyhatósághoz, amelyben azt állította, hogy az Intel kizáró hatású forgalmazási megállapodásokat kötött és más ilyen gyakorlatokat folytatott a Media-Saturn-Holding GmbH-val (a továbbiakban: MSH), amely mikroelektronikai eszközöket forgalmazó európai kiskereskedelmi lánc. A német nemzeti versenyhatóság az 1/2003/EK rendelet 12. cikkét alkalmazva információcserét folytatott a Bizottsággal erről a kérdésről.

(6) A Bizottság több vizsgálati cselekményt fogantatosított az AMD vonatkozó állításai kapcsán, így többek között 2008

februárjában helyszíni vizsgálatot tartott számos európai személyiszámítógép-kiskereskedő, valamint az Intel telephelyén. Ezenkívül írásbeli információkérést intéztek számos nagyobb OEM-hez.

(7) 2008. július 17-én a Bizottság kiegészítő kifogásközlést bocsátott ki az Intel MSH-val szemben tanúsított magatartása tárgyában. A 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlés az Intel Lenovóval szembeni magatartására is kiterjedt. Emellett olyan új bizonyítékokat is tartalmazott az Intel egyes OEM-ekkel szembeni, a 2007. július 26-i kifogásközlésben tárgyalt magatartásáról, amelyeket a Bizottság a 2007. július 26-i kifogásközlést követően szerzett.

(8) Az Intel nem válaszolt a 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlésre. Ehelyett kérelmet nyújtott be az Elsőfokú Bírósághoz, amelyben többek között kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság kötelezze a Bizottságot különböző kategóriákba sorolt további dokumentumok beszerzésére, többek között az Intel és az AMD között az Egyesült Államok Delaware államában folyó polgári per iratai közül. Az Intel emellett ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtott be, amelyben kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság az érdemi keresetéről való döntésig függesse fel a Bizottság eljárását, és kérte továbbá, hogy az említett határozattól számított 30 napot biztosítsanak számára a 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlésre való válaszadásra.

(9) 2008. december 19-én a Bizottság levelet küldött az Intelnek, amelyben felhívta az Intel figyelmét egyes bizonyítékokra, amelyeket esetleges végleges határozatában fel kíván majd használni. Az Intel erre a levélre a 2009. január 23-ig meghosszabbított határidőn belül nem válaszolt.

(10) 2009. január 27-én az Elsőfokú Bíróság elutasította az Intel ideiglenes intézkedés iránti kérelmét és a 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlésre való válaszadásra kitűzött határidő meghosszabbítása iránti kérelmét.

(11) Az Elsőfokú Bíróság elnökének végzése nyomán az Intel 2009. február 5-én a 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlésre vonatkozó észrevételeket tartalmazó érdemi írásbeli beadványt nyújtott be. A Bizottság megvizsgálta az Intel elkészített beadványában szereplő vonatkozó érveket, annak ellenére, hogy az Intelnek bőven volt lehetősége rá, hogy a 2008. július 17-i kiegészítő kifogásközlésre adandó válaszát az eredeti, 2008. október 17-i határidőn belül nyújtsa be.

- (12) 2009. február 10-én az Intel írásban a meghallgató tisztviselőhöz fordult, és a 2008. július 17-i kiegészítő kifogás-közlés tárgyában szóbeli meghallgatás tartását kérte. A meghallgató tisztviselő 2009. február 17-i levelében válaszolt, elutasítva az Intel kérését.
- (13) A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2009. április 28-án és 2009. május 8-án egyhangúlag kedvező véleményt adott.

2.2. Az érintett termék és a piac

- (14) A határozattal érintett termék az x86-os architektúrájú központi feldolgozóegység (CPU). A CPU minden számítógép kulcsfontosságú eleme, mind az általános teljesítmény, mind a rendszer költségei szempontjából. Gyakran a számítógép „agyaként” hivatkoznak rá. A CPU-k gyártási folyamatához csúcstechnológiát alkalmazó, költséges létesítményekre van szükség.
- (15) A számítógépekben használt CPU-k két csoportra oszthatók: az x86-os architektúrájú CPU-kra és a nem x86-os architektúrájú CPU-kra. Az x86-os architektúra az Intel által saját CPU-ihoz tervezett szabvány. Windows és Linux operációs rendszeren egyaránt fut. A Windows alapvetően kötődik az x86 utasításkészlethez. 2000 előtt több gyártó is állított elő x86-os CPU-kat. Ezen gyártók nagy része azonban időközben kivonult a piacról. 2000 óta lényegében már csak két vállalat, az Intel és az AMD gyárt x86-os CPU-kat.
- (16) A Bizottság a vizsgálat alapján arra a következtetésre jutott, hogy az érintett termékpiac nem tágabb, mint az x86-os CPU-k piaca. A határozat eldöntetlenül hagyja a kérdést, hogy az érintett termékpiac meghatározását tovább lehet-e bontani az asztali számítógépekhez, a hordozható számítógépekhez és a szerverekhez való x86-os CPU-k piacára, mivel a két meghatározás bármelyike alapján vizsgáljuk az Intel piaci részesedését, nincs különbség a piaci erőfölény fennállását illetően.
- (17) Az érintett földrajzi piacot a Bizottság világméretűként határozta meg.
- (18) A határozatban vizsgált 10 éves időszak (1997–2007) során az Intel végig rendkívül magas, 70 %-ot meghaladó vagy 70 % körüli piaci részesedéssel rendelkezett.
- (19) Emellett az x86-os CPU-k piacán jelentős korlátok állnak a piacra lépés és a terjeszkedés útjában. Ezek a korlátok a kutatásra és fejlesztésre fordított vissza nem térülő beruházásokból, a szellemi tulajdonjogokból és az x86-os CPU-k előállításához szükséges gyártóberendezésekből erednek. Az Intel erős (kötelezően készleten tartandó) márkakénti pozíciója és az ebből eredő termékdifferenciálódás szintén piacalépési korlátot jelent. A piacra lépés és terjeszkedés útjában álló, azonosított magas korlátok összhangban állnak a piac megfigyelt struktúrájával, ahol is az

AMD kivételével az Intel minden versenytársa kilépett a piacról vagy már csak jelentéktelen részesedéssel rendelkezik.

- (20) Az Intel piaci részesedése, valamint a piacra lépés és a terjeszkedés korlátai alapján a határozat arra a következtetésre jut, hogy legalábbis a határozat által vizsgált időszakban (2002 októberétől 2007 decemberéig) az Intel piaci erőfölénnyel rendelkezett.

2.3. A jogsértés összefoglalása

- (21) A határozat az Intel kereskedelmi partnereivel szembeni kétféle magatartását írja le: a feltételhez kötött árengedményeket és a kizárólag a verseny korlátozását célzó intézkedéseket.

2.3.1. A feltételhez kötött árengedmények

2.3.1.1. Az árengedmények jellege és működése

- (22) Az Intel a főbb OEM-eknek árengedményt nyújtott azzal a feltétellel, hogy ezek az OEM-ek teljes vagy szinte teljes ellátási szükségletüket az Inteltől szerzik be. Ez volt a helyzet az alábbiak esetében:

— az Intel által a 2002 decemberétől 2005 decemberéig terjedő időszakban a Dellnek nyújtott árengedmények, amelyeknek feltétele volt, hogy a Dell kizárólag Intel CPU-kat vásároljon,

— az Intel által a 2002 novemberétől 2005 májusáig terjedő időszakban a HP-nek nyújtott árengedmények, amelyeknek feltétele volt, hogy a HP üzleti asztali számítógép-szegmense CPU-szükségletének legalább 95 %-át az Inteltől vásárolja (a fennmaradó 5 %-ra, amelyet a HP az AMD-től vásárolhatott, további korlátozások vonatkoztak, amelyeket lejjebb, a 2.3.3. pontban mutatunk be),

— az Intel által a 2002 októberétől 2005 novemberéig terjedő időszakban a NEC-nek nyújtott árengedmények, amelyeknek feltétele volt, hogy a NEC asztali, valamint hordozható számítógép-szegmensei CPU-szükségletének legalább 80 %-át az Inteltől vásárolja,

— az Intel által a 2007-es év során a Lenovónak nyújtott árengedmények, amelyeknek feltétele volt, hogy a Lenovo hordozható számítógép-szegmense CPU-szükségletét kizárólag az Inteltől vásárolja.

- (23) Az Intel hasonlóképpen kifizetéseket teljesített a Media Saturn Holding (a továbbiakban: MSH), Európa legnagyobb számítógép-kiskereskedője részére, amelyek feltétele volt, hogy az MSH kizárólag Intel-alapú számítógépeket értékesítsen. E kifizetések hatásukat tekintve egyenértékűek az OEM-eknek nyújtott, feltételhez kötött árengedményekkel.

(24) Az Európai Közösségek Bírósága ítéleteiben következetesen megállapította, „az a tény, hogy egy, a piacon erőfölénnyel rendelkező vállalkozás – akár azok kérésére – magához köti a vásárlókat egy olyan kötelezettségvállalás vagy ígéret alapján, hogy azok a szükségleteik egészét vagy jelentős részét kizárólag az adott vállalkozásnál fogják beszerezni, erőfölénnyel való visszaélést jelent a Szerződés 82. cikke értelmében, függetlenül attól, hogy a kérdéses kötelezettséget minden további nélkül vállalják-e, vagy azt árengedmény ellentételezi. Ugyanez a helyzet, ha az érintett vállalkozás anélkül, hogy a vásárlókat formális kötelezettség terhelné, akár a vásárlókkal kötött korábbi megállapodás alapján, akár egyoldalúan törzsvásárlói kedvezményt alkalmaz, azaz az engedményeket – függetlenül a vásárlások értékének jelentős vagy alacsony voltától – ahhoz a feltételhez köti, hogy az ügyfél az erőfölényben levő vállalkozásnál szerezze be szükségleteinek egészét vagy jelentős részét.”⁽¹⁾

(25) A határozat arra a következtetésre jut, hogy az Intel által nyújtott, feltételhez kötött árengedmények törzsvásárlói kedvezménynek minősülnek, amelyek megfelelnek a Hoffmann–La Roche ítélezési gyakorlatban megfogalmazott feltételeknek. Az Intel által az MSH részére teljesített, feltételhez kötött kifizetéseket illetően a határozat megállapítja, hogy e kifizetések gazdasági mechanizmusa egyenértékű az OEM-eknek nyújtott, feltételhez kötött árengedményekével. A határozat ezért arra a következtetésre jut, hogy ezek is megfelelnek a Hoffmann–La Roche ítélezési gyakorlatban megfogalmazott feltételeknek.

(26) Figyelemre méltó emellett, hogy általánosságban bizonytalanság övezte, az árengedmények, illetve kifizetések pontosan mekkora részét vesztené el az érintett vállalat, ha (nagyobb arányban) vásárolna az Intel versenytársától, az AMD-től. Az érintettek arra számítottak, hogy jelentős részről lenne szó, amely nem lenne arányos az Intel helyett az AMD-től beszerzett termékek számával. Emellett fennállt a lehetőség, hogy a visszavont árengedményeket az Intel az érintett vállalattal versengő OEM-eknek nyújtaná. Így az árengedmények következtében korlátozott volt a szóban forgó OEM-ek és az MSH azon szabadsága, hogy az AMD-től vásároljon CPU-kat.

(27) Az Intel által a főbb OEM-eknek és az MSH-nak nyújtott árengedményeket, illetve kifizetéseket emellett a versenyben az AMD jelentette növekvő fenyegetéssel összefüggésben is vizsgálni kell. E tekintetben a határozat kimutatja, hogy az OEM-ek, az informatikai vezetők és az Intel úgy ítélték meg, hogy az AMD termékei számos pozitív, innovatív tulajdonsággal rendelkeztek, és életképes alternatívát jelentettek az Intel termékei mellett. Bár a határozat nem foglal állást a szóban forgó Intel- és AMD-termékek műszaki teljesítményét illetően, az OEM-ek beadványából és más dokumentumokból kiderül, hogy az OEM-ek megítélése szerint az AMD x86-os CPU-i ellátási szükségleteik legalábbis egy része számára megfelelőek voltak.

⁽¹⁾ A Bíróság 85/76. sz., Hoffmann–La Roche ügyben hozott ítéletének (EBHT 1979., 461. o.) 89. pontja.

2.3.1.2. A hasonlóan hatékony versenytárs elemzés

(28) Annak kimutatásán kívül, hogy a visszaélés megállapításának ítélezési gyakorlatban rögzített feltételei fennállnak, a határozat gazdasági elemzést is tartalmaz arról, mennyiben lennének alkalmasak arra az árengedmények, hogy kizárjanak a piacról egy versenytársat, amely az Intelhez hasonlóan hatékony lenne, azonban nem rendelkezne erőfölénnyel. A vizsgálat lényegében megállapítja, hogy milyen áron kellene kínálnia CPU-it egy az Intelhez „hasonlóan hatékony” versenytársnak, hogy kompenzálja az OEM-eket az Intel által nyújtott árengedmény elvesztéséért.

(29) A hasonlóan hatékony versenytárs elemzés hipotetikus gyakorlat abban az értelemben, hogy azt elemzi, kizárt-e egy olyan versenytárs piaca lépése, amely hasonlóan hatékony, mint az Intel, de olyan terméket kíván értékesíteni, amely nem rendelkezik olyan széles vevőkörrel, mint az Intel terméke. Ez az elemzés elvben független attól, hogy az AMD ténylegesen piaca tudott-e lépni.

(30) Az elemzés három tényezőt vesz figyelembe: a megtámadható részt (egy adott vevő beszerzéseinek azon hányadát, amelyet ésszerű keretek között bármely időszakban egy új versenytárshoz tud irányítani), egy releváns időhorizontot (legfeljebb egy év), és a reális költségek releváns mértékét (átlagos elkerülhető költség). Ha az Intel árengedményrendszere ahhoz vezet, hogy a megtámadható részre tekintettel egy hasonlóan hatékony versenytársnak az Intel költségeinek reális mértéke alatt kell kínálnia termékeit, hogy kompenzálja az OEM-eket az Intel által nyújtott árengedmény elvesztéséért, ez azt jelenti, hogy az árengedmény alkalmas arra, hogy kizárja a piacról a hasonlóan hatékony versenytársat. Ez megfosztaná a végző fogyasztókat azon különböző termékek közötti választás lehetőségétől, amelyeket az OEM egyébként kínált volna, ha döntését kizárólag a termékek egymáshoz viszonyított érdemein, valamint az Intel és versenytársai által felszámított egységárak alapján hozta volna meg.

(31) A Bizottság ugyanilyen elemzést folytatott az Intel által az MSH részére teljesített kifizetésekre vonatkozóan is. E kifizetések arra való alkalmasságának elemzése során, hogy kizárjanak a piacról egy hasonlóan hatékony versenytársat, a határozat figyelembe veszi azt a tény is, hogy e kifizetésekre az ellátási lánc másik szintjén került sor, és hogy hatásuk hozzáadódik az Intel által nyújtott, feltételhez kötött árengedmények hatásához.

2.3.1.3. A főbb OEM-ek stratégiai jelentősége

(32) A határozat azt is jelzi, hogy egyes OEM-ek, nevezetesen a Dell és a HP a többi OEM-nél nagyobb stratégiai jelentőséggel bírnak, mivel képesek arra, hogy a piachoz való hozzáférést biztosítsanak egy CPU-gyártónak. Ezeket az OEM-eket három fő szempont alapján lehet megkülönböztetni a többi OEM-től: i. piaci részesedés; ii. erőteljes jelenlét a piac nyereségesebb részében; és iii. a piacon új CPU legitimálására való képesség. A kisebb OEM-ek tehát nem tudnak olyan módon legitimálni egy új CPU-t, mint a HP vagy a Dell, különösen a legnyereségesebb, a vállalati szegmenset illetően.

2.3.1.4. A versenyre és a fogyasztókra gyakorolt kedvezőtlen hatás

- (33) A Bizottság által összegyűjtött bizonyítékok ahhoz a következtetéshez vezettek, hogy az Intel feltételhez kötött árengedményei és kifizetései a főbb OEM-ek és egy jelentős kiskereskedelmi lánc lojalitását váltották ki, e két tényező pedig egymást kiegészítő hatással járt, mivel jelentősen csökkentették a versenytársak arra való képességét, hogy x86-os CPU-ik érdemei alapján versengjenek. Az Intel versenyellenes magatartása így a fogyasztók választási lehetőségeinek beszűküléséhez és az innováció ösztönzésének csökkenéséhez vezetett.

2.3.1.5. Az objektív módon való igazolhatóság hiánya

- (34) Az Intel érvek két csoportjára hivatkozott árengedményrendszerének igazolása érdekében: i. egyrészt, hogy az árengedmény alkalmazásával az Intel pusztán a közte és versenytársai közötti árversenyre reagált és ezzel őrizte meg versenyképességét; másrészt, hogy ii. az egyes OEM-ekkel szemben alkalmazott árengedmény-rendszer szükséges volt a CPU-k ágazatában megvalósítható jelentős hatékonyságnövekedések eléréséhez. E tekintetben az Intel azzal érvelt, hogy négyféle hatékonyságnövekedést ért el az árengedményeihez kapcsolódó kizárólagossági követelménynek köszönhetően: alacsonyabb árakat, méretgazdaságosságot, egyéb költségmegtakarításokat, valamint a gyártáshoz, a kockázatmegosztáshoz és a forgalmazáshoz kapcsolódó hatékonyságnövekedést. Emellett az Intel arra hivatkozott, hogy az árengedményekhez kapcsolt feltételek elengedhetetlenek voltak az említett hatékonyságnövekedések eléréséhez, és a versenyre gyakorolt hatásuk minimális volt, hiszen az AMD a vizsgált időszak alatt terjeszkedett.
- (35) A Bizottság megvizsgálta ezeket az érveket, és elemezte, hogy az Intel magatartása mennyiben lenne alkalmas arra, hogy az Intel által említett hatékonyságnövekedést arányos módon érje el. A Bizottság azonban arra a megállapításra jutott, hogy az Intelnek az objektív igazolhatósághoz kapcsolódó érvei tévesek, mivel általánosabban olyan magatartáshoz kapcsolódnak, amelyet a Bizottság nem kifogásolt (nevezetesen az árengedmények nyújtásához), nem pedig ahhoz, amelyet a Bizottság kifogásolt (vagyis az árengedményekhez kapcsolt feltételekhez), és a hatékonyságnövekedéssel való érvelések egyike sem szolgál a szóban forgó magatartás releváns igazolásául.

2.3.1.6. Következtetés

- (36) A határozat megállapítja, hogy az Intel által a Dellnek, a HP-nek, a NEC-nek és az MSH-nak nyújtott, feltételhez kötött árengedmények a Szerződés 82. cikke és az EGT-megállapodás 54. cikke értelmében erőfölénnyel való visszaélésnek minősülnek.

2.3.2. Kizárólag a verseny korlátozását célzó intézkedések

- (37) Az Intel kifizetéseket teljesített a főbb OEM-eknek, amelyeknek feltétele volt, hogy ezek az OEM-ek halasszák el AMD-alapú termékek bevezetését vagy tekintsenek el attól, és/vagy korlátozzák AMD-alapú termékek forgalmazását. Ez volt a helyzet az alábbiak esetében:

— az Intel által a HP-nek teljesített kifizetések, amelyeknek feltétele volt, hogy a HP csak kis- és középvállalkozások részére és csak közvetlen értékesítési csatornákon keresztül (azaz forgalmazók igénybevétele nélkül) értékesítsen AMD-alapú üzleti asztali számítógépeket, valamint halassza el hat hónappal az első AMD-alapú üzleti asztali számítógépének európai bevezetését; e visszaélés 2002 novemberétől 2005 májusáig tartott,

— az Intel által az Acernek teljesített kifizetések, amelyeknek feltétele volt, hogy az Acer halassza el egy AMD-alapú hordozható számítógépének bevezetését 2003. szeptemberről 2004. januárra,

— az Intel által a Lenovónak teljesített kifizetések, amelyeknek feltétele volt, hogy a Lenovo halassza el egyes AMD-alapú hordozható számítógépek bevezetését 2006. júniusról 2006. végére.

- (38) Az Irish Sugar ügyben az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy egy erőfölényben levő vállalkozás, amely „egy nagykereskedővel és egy kiskereskedővel megállapodott abban, hogy az egyik versenytárs kiskereskedelmi cukrát, azaz a Compagnie française de sucrerie egykilós Eurolux cukorcsoomagjait saját termékére cseréli”, visszaélést követett el⁽¹⁾. Az említett cseremegállapodás révén az erőfölényben levő vállalkozás megakadályozta, hogy a versenytárs márkája jelen legyen a piacon, mivel a kiskereskedők már nem tartottak készleten „Eurolux” márkájú cukrot, helyette az erőfölényben levő vállalkozás cukrát tartották. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy „a felperes azt a versenyszerkezetet sértette meg, amelyet a kiskereskedelmi cukorpiac egy új terméknek, az Eurolux márkájú cukornak az ír piacra való bevezetése révén szerezhetett volna, amikor a fent említett körülmények mellett a versenytárs termékek cseréje érdekében járt el olyan piacon, amelyen az értékesítések mennyiségének több mint 80 %-át mondhatta magáénak”.⁽²⁾

- (39) A határozat megállapítja, hogy az Intel különböző magatartásai közvetlenül sértették a versenyt. Késleltették vagy korlátozták egy olyan termék piacra jutását, amelynek bevezetését a gyártó aktívan tervezte. Ennek következtében a fogyasztók kevesebb választási lehetőséggel rendelkeztek, mint amellyel e magatartás nélkül rendelkeztek volna. Az Intel magatartása nem tekinthető a termékek érdemei alapján folytatott rendes versenynek. Ezenkívül az Intel által az OEM-eknek annak érdekében kifizetett összegek, hogy ez utóbbiak késleltessék egyes AMD-alapú termékek bevezetését, tekintsenek el attól, vagy azt más módon korlátozzák, illetve korlátozzák azok forgalmazását, nem kapcsolódott semmilyen objektív igazoláshoz vagy előnyhöz.

2.3.3. Egységes stratégia

- (40) A határozat megállapítja, hogy az Intelnek a fent említett OEM-ekkel, valamint az MSH-val szemben tanúsított

⁽¹⁾ A T-228/97. sz., Irish Sugar ügyben hozott ítélet (EBHT 1999., II-2969. o.) 226. pontja.

⁽²⁾ Ugyanott, 233. pont.

magatartásai az EK-Szerződés 82. cikke értelmében visszaélésnek minősülnek, de ezek az egyes visszaélések emellett az Intel egyetlen jelentős versenytársának, az AMD-nek az x86-os CPU-k piacáról való kizárására irányuló egységes stratégia részét is képezik. Ezért az egyes visszaélések az EK-Szerződés 82. cikke egyrendbeli megsértésének minősülnek.

- (41) A határozat hozzáteszi, hogy az Intel gyakorlatait, amelyeket a forgalmazási lánc két szintjén (a főbb OEM-ek és egy jelentős kiskereskedelmi lánc szintjén), kumulatív módon alkalmazott, a versenyben az AMD jelentette növekvő fenyegetés összefüggésében kell vizsgálni. Az Intel magatartásainak hatásai kiegészítették egymást, amennyiben kizárták a versenytársak piachoz való hozzáférését, jelentősen csökkentve ezzel a versenytársak arra való képességét, hogy CPU-ik érdemei alapján versengjenek. Ennek eredményeként a végső fogyasztókat mesterségesen meggátolták abban, hogy az egyes termékek érdemei (a CPU-k ára és minősége) alapján nem Intel-alapú számítógépeket válasszanak.
- (42) Ebben az összefüggésben a Bizottság emlékeztet továbbá arra az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint „amennyiben egy vagy több, erőfölénnyel rendelkező vállalkozás ténylegesen olyan magatartást tanúsít, amelynek célja a verseny-

társának a piacról való kizorítása, az a tény, hogy a kívánt eredményt nem érték el, még nem elegendő ahhoz, hogy az adott magatartást ne kelljen erőfölénnyel való visszaélésnek minősíteni a Szerződés 86. cikke (jelenleg 82. cikke) értelmében”⁽¹⁾.

3. HATÁROZAT

- (43) A határozat megállapítja, hogy az Intel megsértette a Szerződés 82. cikkét és az EGT-megállapodás 54. cikkét azáltal, hogy 2002 októberétől 2007 decemberéig a Szerződés 82. cikkének és az EGT-megállapodás 54. cikkének – a versenytársaknak az x86-os CPU-k piacáról való kizárására irányuló stratégia végrehajtásában álló – egyrendbeli és folytatólagos megsértését valósította meg.
- (44) A jogsértésért 1 060 000 000 EUR összegű bírságot róttak ki az Intel Corporationre.
- (45) Az Intel Corporation köteles haladéktalanul véget vetni a jogsértésnek, amennyiben az még tart, és köteles tartózkodni bármilyen azzal azonos vagy egyenértékű célra irányuló vagy hatással járó magatartástól vagy cselekménytől.

⁽¹⁾ A T-24/93., T-25/93., T-26/93. és T-28/93. sz., Compagnie Maritime Belge kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1996., II-1201. o.) 149. pontja; lásd még a C-202/07. P., France Telecom kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (az EBHT-ben még nem tették közzé) 107–113. pontját.

**A Bizottság közleménye a játékok biztonságára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről
szóló 88/378/EGK tanácsi irányelv végrehajtása keretében**

(EGT-vonatkozású szöveg)

(Az irányelv értelmében összehangolt szabványok címeinek és hivatkozásainak közzététele)

(2009/C 227/08)

ESzSz ⁽¹⁾	Az összehangolt szabvány hivatkozása és címe (és referenciadokumentum)	Első közzététel HL	A helyettesített szabvány hivatkozása	A helyettesített szabvány megfelelőségére vonatkozó vélemén megszüntésének időpontja 1. megjegyzés
CEN	EN 71-1:2005+A8:2009 Gyermekjátékszerek biztonsága. 1. rész: Mechanikai és fizikai tulajdonságok	2009.4.30.	EN 71-1:2005+A6:2008 2.1. megjegyzés	2009.10.31.

Megjegyzés: „Az ütközési felületen tapadókoronggal ellátott lövedékes játékok esetében a 4.17.1. b) pontban meghatározott előírás, melynek értelmében a húzóvizsgálatot a 8.4.2.3. ponttal összhangban végzik, nem terjed ki az e játékok által okozott fuldoklás veszélyére” a Bizottság határozata 2007/224/EK 2007. április 4. (HL L 96., 2007.4.11., 18. o.).

CEN	EN 71-2:2006+A1:2007 Gyermekjátékszerek biztonsága. 2. rész: Gyúlékonyság	2008.9.16.	EN 71-2:2006 2.1. megjegyzés	Az időpont lejárt (2008.9.16.)
CEN	EN 71-3:1994 Gyermekjátékszerek biztonsága. 3. rész: Bizonyos elemek migrálása	1995.10.12.	EN 71-3:1988 2.1. megjegyzés	Az időpont lejárt (1995.6.30.)
	EN 71-3:1994/A1:2000	2001.9.14.	3. megjegyzés	Az időpont lejárt (2000.10.31.)
	EN 71-3:1994/A1:2000/AC:2000	2002.8.8.		
	EN 71-3:1994/AC:2002	2003.3.15.		
CEN	EN 71-4:1990 Gyermekjátékszerek biztonsága. 4. rész: Kísérletezőkész- letek kémiai és hasonló kísérletekhez	1991.2.9.		
	EN 71-4:1990/A1:1998	1998.9.5.	3. megjegyzés	Az időpont lejárt (1998.10.31.)
	EN 71-4:1990/A2:2003	2003.12.9.	3. megjegyzés	Az időpont lejárt (2004.1.31.)
	EN 71-4:1990/A3:2007	2007.10.4.	3. megjegyzés	Az időpont lejárt (2007.11.30.)
CEN	EN 71-5:1993 Gyermekjátékszerek biztonsága. 5. rész: Kémiai játék(készletek) a kísérletezőkészletek kivételével	1993.9.1.		
	EN 71-5:1993/A1:2006	2006.5.31.	3. megjegyzés	Az időpont lejárt (2006.7.31.)
CEN	EN 71-7:2002 Gyermekjátékszerek biztonsága. 7. rész: Ujjal felvihető festékek. Követelmények és vizsgálati módszerek	2003.3.15.		
CEN	EN 71-8:2003 Gyermekjátékszerek biztonsága. 8. rész: Hinták, csúszdák és hasonló tevékenységet igénylő gyermekjátékszerek belső és külső téri, otthoni használatra	2003.12.9.		
	EN 71-8:2003/A1:2006	2006.10.26.	3. megjegyzés	Az időpont lejárt (2006.11.30.)

ESzSz ⁽¹⁾	Az összehangolt szabvány hivatkozása és címe (és referenciadokumentum)	Első közzététel HL	A helyettesített szabvány hivatkozása	A helyettesített szabvány megfelelőségére vonatkozó vélelem megszűnésének időpontja 1. megjegyzés
CENELEC	EN 62115:2005 Villamos játékok. Biztonság IEC 62115:2003 (Módosítva) + A1:2004	2006.3.8.	EN 50088:1996 + A1:1996 + A2:1997 + A3:2002 2.1. megjegyzés	Az időpont lejárt (2008.1.1.)

⁽¹⁾ ESzSz:

- CEN: Avenue Marnix 17, 1000 Brussels, BELGIUM. Tel. +32 25500811. fax +32 25500819 (<http://www.cen.eu>),
- CENELEC: Avenue Marnix 17, 1000 Brussels, BELGIUM. Tel. +32 25196871. fax +32 25196919 (<http://www.cenelec.eu>),
- ETSI: 650 route des Lucioles, 06921 Sophia Antipolis, FRANCE. Tel. +33 492944200. fax +33 493654716 (<http://www.etsi.eu>).

1. megjegyzés: A megfelelőségre vonatkozó vélelem megszűnésének időpontja általában megegyezik az Európai Szabványügyi Szervezet által meghatározott visszavonás időpontjával, azonban felhívjuk e szabványok használóinak a figyelmét arra, hogy bizonyos kivételes esetekben ez másképpen lehet.
- 2.1. megjegyzés: Az új (vagy módosított) szabvány ugyanazzal az alkalmazási körrel bír, mint a helyettesített szabvány. A meghatározott időpontban a helyettesített szabvány esetében megszűnik az irányelv lényeges követelményeinek való megfelelőségre vonatkozó vélelem.
- 2.2. megjegyzés: Az új szabvány szélesebb alkalmazási körrel bír, mint a helyettesített szabvány. A meghatározott időpontban a helyettesített szabvány esetében megszűnik az irányelv lényeges követelményeinek való megfelelőségre vonatkozó vélelem.
- 2.3. megjegyzés: Az új szabvány szűkebb alkalmazási körrel bír, mint a helyettesített szabvány. A meghatározott időpontban a (részben) helyettesített szabvány esetében a szabvány alkalmazási körébe eső termékekre megszűnik az irányelv lényeges követelményeinek való megfelelőségre vonatkozó vélelem, azonban azok a termékek nem érintettek, amelyek nem esnek az új szabvány alkalmazási körébe.
3. megjegyzés: Módosítások esetén a hivatkozott szabvány EN CCCC:YYYY, a korábbi módosításai, amennyiben van olyan, és az újak pedig idézett módosítások. A helyettesített szabvány (3. oszlop) ennek értelmében az EN CCCC:YYYY-ből, valamint annak korábbi módosításaiból áll, de ebbe nem tartoznak az idézett módosítások. A meghatározott időpontban a helyettesített szabvány esetében megszűnik az irányelv lényeges követelményeinek való megfelelőségre vonatkozó vélelem.

MEGJEGYZÉS:

- A szabványok hozzáférhetőségével kapcsolatos bármilyen információ az Európai Szabványügyi Szervezeteknél vagy a nemzeti szabványügyi testületeknél kérhető, ez utóbbiak listája a 98/48/EK irányelvel módosított 98/34/EC európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékletét képezi.
- A hivatkozások közzététele az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* nem vonja maga után azt, hogy a szabványok az összes közösségi nyelven elérhetőek.
- Ez a lista az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* korábbiakban közzétett minden listát helyettesít. A Bizottság biztosítja ennek a listának a frissítését.

Az összehangolt szabványokról további információk az interneten:

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/>

Az összefonódásokkal foglalkozó tanácsadó bizottság 2008. december 8-i ülésén megfogalmazott véleménye a COMP/M.5153 – Arsenal/DSP számú ügyre vonatkozó határozattervezetről

Előadó: A Cseh Köztársaság

(2009/C 227/09)

1. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a bejelentett művelet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet (az összefonódás-ellenőrzési rendelet) 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében összefonódásnak minősül.
2. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a spanyol és német versenypolitikai hatóságok által benyújtott, az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkének (1) bekezdése szerinti, a Bizottsághoz történő áttételre irányuló kérelmet követően a Bizottság illetékességét a 22. cikk (3) bekezdése szerinti, 2008. május 16-i határozat alapozta meg.
3. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a szóban forgó összefonódás értékelése szempontjából érintett termékpiacok a következők:
 - a) technikai minőségű szilárd benzooesav;
 - b) a nátrium-benzoát szorbátoktól elkülönülő termékpiaca, nyitva hagyva annak kérdését, hogy a kálium-benzoát és a kalcium-benzoát ugyanezen piac részét képezik-e;
 - c) di-benzoát lágyítószer.
4. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a szóban forgó összefonódás értékelése szempontjából:
 - a) a technikai minőségű szilárd benzooesav érintett földrajzi piaca EGT-kiterjedésű;
 - b) a nátrium-benzoátok érintett földrajzi piaca nyitva hagyható;
 - c) a di-benzoát lágyítószer érintett földrajzi piaca EGT-kiterjedésű.
5. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a tervezett összefonódás olyan egyoldalú hatásokhoz vezetne a technikai minőségű szilárd benzooesav EGT-kiterjedésű piacán, amelyek a közös piacon vagy annak számottevő részén jelentős mértékben akadályoznák a hatékony versenyt.
6. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a tervezett összefonódás nem vezet olyan egyoldalú hatásokhoz a nátrium-benzoát piacán (függetlenül annak földrajzi meghatározásától), amelyek a közös piacon vagy annak számottevő részén jelentős mértékben akadályoznák a hatékony versenyt.
7. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a tervezett összefonódás nem vezet olyan összehangolt hatásokhoz a nátrium-benzoát piacán, amelyek a közös piacon vagy annak számottevő részén jelentős mértékben akadályoznák a hatékony versenyt.
8. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy az összefonódással létrejövő vállalkozás csak korlátozott mértékben lesz képes a versenytársak kizárására a di-benzoát lágyítószer EGT-kiterjedésű downstream piacán és semmi nem fogja erre ösztönözni, így a tervezett összefonódás nem lesz káros hatással e downstream piacra.
9. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy a felek által benyújtott kötelezettségvállalások, úgymint a teljes folyékony benzooesav-üzletág, valamint a szilárd benzooesav és a nátrium-benzoát downstream piaci üzletágának értékesítése elegendő az összefonódás által a technikai minőségű szilárd benzooesav EGT-kiterjedésű piacán keltett versenyjogi aggályok megszüntetésére.

A bizottság tagjainak egy kisebbsége tartózkodik.

10. A tanácsadó bizottság egyetért a Bizottsággal abban, hogy amennyiben a tervezett összefonódás a felek által benyújtott kötelezettségvállalásoknak teljes mértékben megfelel, akkor nem fogja jelentősen akadályozni a hatékony versenyt a közös piacon, illetve annak jelentős részén, különösen nem erőfölény kialakítása vagy megerősítése eredményeképpen az összefonódás-ellenőrzési rendelet 2. cikkének (2) bekezdése, 8. cikkének (2) bekezdése és 10. cikkének (2) bekezdése értelmében; egyetért továbbá a Bizottsággal abban, hogy a javasolt összefonódást ennél fogva a közös piaccal és az EGT-megállapodással összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani.

A bizottság tagjainak egy kisebbsége tartózkodik.

11. A tanácsadó bizottság javasolja véleményének az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét.

Zárójelentés ⁽¹⁾ az COMP/M.5153 ügyben – Arsenal/DSP

(2009/C 227/10)

A határozattervezettel kapcsolatban a következő észrevételek merültek fel:

BEVEZETÉS

A Spanyolország és Németország által benyújtott, az összefonódás-ellenőrzési rendelet ⁽²⁾ 22. cikkének (1) bekezdése szerinti, Bizottsághoz történő áttételre irányuló kérelmet követően a Bizottsághoz 2008. június 17-én bejelentés érkezett egy tervezett összefonódásról, amelynek keretében az Arsenal Capital Partners (a továbbiakban: Arsenal) részesedés vásárlása útján kizárólagos irányítást szerez a DSM Special Products B.V. (a továbbiakban: DSP) felett.

2008. augusztus 6-án a Bizottság eljárást indított, mivel az összefonódás komoly kétségeket ébreszt a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően ⁽³⁾.

Ezt követően 2008. október 7-én kifogásközlést juttattak el az Arsenalhoz, amelyben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az összefonódás horizontális versenyjogi aggályokat támaszt a szilárd benzoosav és a nátrium-benzoát piacán, továbbá vertikális versenyjogi aggályokat a benzoosavból előállított benzoát lágyítószer piacán.

Az Arsenal 2008. október 21-én válaszolt a kifogásközlésre.

Az ügyirathoz való hozzáférés

A bejelentő félnek 2008. október 8-án és 9-én hozzáférést biztosítottak a Bizottság vizsgálati ügyiratában a kifogásközlésről szóló értesítés napjáig iktatott dokumentumokhoz. Az ügyirat fennmaradó része csak ezt követően, a kifogásközlésről szóló értesítés után beérkező, bizalmas adatokat nem tartalmazó információkkal együtt vált hozzáférhetővé. Ezért hozzáférést biztosítottak még 2008. október 22-én, valamint november 4-én és 5-én.

Szóbeli meghallgatás

A bejelentő fél kérésére szóbeli meghallgatásra került sor 2008. október 27-én, a meghallgatáson az Arsenal és a DSP egyaránt megjelent.

A meghallgatást követő eljárás

A felek írásos és szóbeli közlései alapján a Bizottság átértékelte néhány, a kifogásközlésben megfogalmazott előzetes megállapítását, a benzoát lágyítószer érintett termékpiacon leszűkítette a di-benzoát lágyítószerre és ennek következményeként módosította a vertikális kizárási hatáson alapuló kifogást.

Ezt követően 2008. november 4-én a Bizottság a módosított kifogást bemutató tényállást közlő levelet küldött a bejelentő félnek, biztosítva számára a lehetőséget, hogy a levélben szereplő új elemekkel és következtetésekkel kapcsolatban megtegye észrevételeit. A Bizottság módosított kifogásának alapjául szolgáló információkhoz 2008. november 4-én és 5-én biztosítottak hozzáférést.

Véleményem szerint a tényállást közlő levél szükséges és elégséges volt a bejelentő fél meghallgatáshoz való jogának tiszteletben tartásához, és egyúttal fennállt számára a lehetőség, hogy megfelelő jogorvoslatot javasoljon a módosított versenyjogi aggályok megszüntetésére.

⁽¹⁾ Az egyes versenyjogi eljárásokban a meghallgatási tisztviselők megbízásáról szóló, 2001. május 23-i 2001/462/EK, ESZAK bizottsági határozat (HL L 162., 2001.6.19., 21. o.) 15. és 16. cikkével összhangban.

⁽²⁾ A Tanács 2004. január 20-i 139/2004/EK rendelete (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

⁽³⁾ Az 139/2004/EK rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja.

Kötelezettségvállalások

Annak érdekében, hogy az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetővé tegye, a bejelentő fél 2008. november 6-án kötelezettségvállalásokra vonatkozó javaslatot nyújtott be, amelyet a Bizottság piaci vizsgálatnak vetett alá.

A bejelentő fél számára 2008. november 21-én biztosítottak hozzáférést a piaci vizsgálat bizalmas adatokat nem tartalmazó válaszához.

A piaci vizsgálat eredményei alapján a Bizottság úgy vélte, hogy a kötelezettségvállalások nem elégségesek az azonosított versenyjogi aggályok megszüntetéséhez, majd ezt követően az Arsenal 2008. december 3-án javított javaslatot nyújtott be.

A HATÁROZATTERVEZET

A határozattervezetben a Bizottság elvetette a nátrium-benzoát és a benzoát lágyítószerre vonatkozó kifogásait. Arra a következtetésre jutott továbbá, hogy a javított kötelezettségvállalások elégségesek a szilárd benzoésav piaccal kapcsolatos azonosított versenyjogi aggályok megszüntetésére. Ezzel összhangban a Bizottság úgy találja, hogy a kötelezettségvállalások teljesítésének függvényében a bejelentett összefonódás az összefonódás-ellenőrzési rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében összeegyeztethető a közös piaccal.

A meghallgató tisztviselőnek sem a bejelentő felek, sem harmadik fél nem nyújtott be kérdést vagy észrevételeket. Ennek fényében és figyelembe véve a fent említett megállapításokat, úgy vélem, hogy a meghallgatáshoz való jog vonatkozásában ez az ügy nem ad okot különleges észrevételek megtételére.

Brüsszel, 2008. december 12-én.

Michael ALBERS

A Bizottság határozatának összefoglalója**(2009. január 9.)****egy vállalati összefonódásnak a közös piaccal és az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek nyilvánításáról****(Ügyszám: COMP/M.5153 – Arsenal/DSP)***(az értesítés a C(2008) 8439 végleges számú dokumentummal történt)***(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.)****(EGT-vonatkozású szöveg)****(2009/C 227/11)**

A Bizottság 2009. január 9-én a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet és különösen a rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében összefonódási ügyben hozott határozatot. A határozat teljes szövegének bizalmas adatokat nem tartalmazó változata az ügy hiteles nyelvén és a Bizottság munkanyelvein megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján, az alábbi címen:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. JOGHATÓSÁG

- (1) A szóban forgó ügy az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkének (1) bekezdése szerint benyújtott áttétel iránti kérelmet követően 2008. június 17-én a Bizottsághoz küldött, tervezett összefonódásra irányuló bejelentésre vonatkozik, amely szerint az Arsenal Capital Partners (a továbbiakban: Arsenal, Egyesült Államok) részesedés vásárlása útján teljes irányítást szerez az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a Royal DSM N.V. (a továbbiakban: DSM, Hollandia) leányvállalata, a DSM Special Products B.V. (a továbbiakban: DSP, Hollandia) felett.
- (2) A Bizottság ez ügyben gyakorolt joghatósága a spanyol versenyhivatal által az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkének (1) bekezdése alapján 2008. április 2-án benyújtott, áttétel iránti kérelem alapszik. A kérelemhez 2008. április 28-án a német versenyhivatal is csatlakozott. A Bizottság 2008. május 16-i határozatában elfogadta az áttételt, és határozatát 2008. május 29-én közzétette a bejelentő féllel.

II. A FELEK

- (3) Az Arsenal magántőke-befektetési vállalkozás, amely – az ellenőrzése alá tartozó Arsenal Capital Partners QP alap útján – irányítja a Velsicol Chemical Corporation (a továbbiakban: Velsicol, Észtország) vállalkozást. A Velsicol lágyítószer, élelmiszer-adalékanyagok és ipari segédanyagok előállításával foglalkozik. Az Arsenal irányítása alatt álló vállalkozások közül egyedül a Velsicol tevékenykedik az ügyletben érintett ágazatban.
- (4) A DSP (a DSM leányvállalata) élelmiszer-adalékanyagokat és ipari segédanyagokat állít elő.
- (5) A Velsicol és a DSP egyaránt foglalkozik benzoosav és nátrium-benzoát előállításával és szállításával. A Velsicol

ezenkívül benzoát lágyítószer előállításával is foglalkozik az EGT-ben (Észtország), az Egyesült Államokban és Kínában. Ezeket a lágyítószereket a benzoosav további feldolgozásával állítják elő. A Velsicol ezt a terméket Kínában a Wuhan Youji Industries Company Limited (a továbbiakban: Wuhan, Kína) vállalkozással közös vállalkozásban gyártja, amely a benzoosav piacán a felek legnagyobb kínai versenytársa. Az Egyesült Államokban a Velsicol a lágyítószer előállítása céljából az Emerald Kalama Chemical LLC-től (a továbbiakban: Emerald, Egyesült Államok) vásárol benzoosavat, amely a felek egyetlen amerikai versenytársa a benzoosav, a nátrium-benzoát és a benzoát lágyítószer előállításának piacán.

III. A MŰVELET

- (6) A művelet lényege a DSP irányításának Arsenal általi átvétele. A DSP az eladó anyavállalat, a DSM kizárólagos tulajdonába tartozik. Az ügylet az alapvegyszerek előállítását érinti. Lényege, hogy az Arsenal 100 %-ban felvásárolja a DSP részesedéseit.
- (7) A VevoVital védjegy ugyanakkor továbbra is a DSM csoport leányvállalatának, a DSM Nutritional Products-nak (a továbbiakban: DNP, Hollandia) a tulajdonában marad. A DNP és a DSP között 2008. február 5-én aláírt szállítási megállapodás szerint a DSP továbbra is folytatja a VevoVital előállítását és DNP számára történő értékesítését. A VevoVital takarmányozáshoz használt, nagytisztaságú benzoosav védjegye, amelyet jelenleg a DSP tulajdonában lévő szabadalom véd.
- (8) Mivel az ügylet létrejöttével az Arsenal megszerzi a DSP teljes kibocsátott részvénytőkéjét, és így kizárólagos irányítást szerez e vállalkozás felett, az ügylet az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján összefonódásnak minősül.

IV. INDOKOLÁS

1. Érintett piacok

- (9) Az ügylet tárgya a technikai minőségű szilárd benzoésav, a nátrium-benzoát és a benzoát lágyítószerke előállítás. E termékek előállításához folyékony benzoésavra van szükség. Az ügyletben részt vevő felek az EGT-ben kizárólagos gyártói a technikai minőségű folyékony benzoésavnak, a technikai minőségű szilárd benzoésavnak és a nátrium-benzoátnak. A Velsicol ezenkívül benzoát lágyítószere előállításával is foglalkozik az EGT-ben.
- (10) Noha a DSP rotterdami üzemében és a Velsicol észtországi üzemében egyaránt foglalkozik technikai minőségű folyékony benzoésav, technikai minőségű szilárd benzoésav és nátrium-benzoát előállításával, az ügyletben részt vevő felek tevékenysége csak a szilárd benzoésav és a nátrium-benzoát területén fedi át egymást, mivel a Velsicol a folyékony benzoésavat kizárólag saját felhasználásra gyártja.
- 1.1. A technikai minőségű szilárd benzoésav piaca
- 1.1.1. Termékpia c
- (11) A Bizottság a bejelentő fél állításával egybehangzóan megállapította, hogy a technikai minőségű szilárd benzoésav piaca önálló termékpiacot képez, amely nem tartalmaz átfedést a nagyobb tisztaságú benzoésavak (ultra-tiszta benzoésav, állatok takarmányozásához használt benzoésav) piacával, mivel a termékek felcserélhetősége a keresleti és a kínálati oldalon egyaránt csekély mértékű. Nincsen átfedés a felek között a nagyobb tisztaságú benzoésav tekintetében sem, mivel ezt a terméket kizárólag a DSP állítja elő.
- (12) A Bizottság megerősítette a bejelentő fél azon állítását is, hogy a technikai minőségű benzoésav piaca felosztható a folyékony és a szilárd benzoésav között, ugyanis ezek felcserélhetősége a keresleti és a kínálati oldalon egyaránt csekély mértékű. A technikai minőségű folyékony benzoésav csak korlátozott mértékben szállítható, mivel a folyékony halmazállapot fenntartásához különleges szállítási technológiára van szükség. A technikai minőségű szilárd benzoésavat úgynevezett flakerben állítják elő, amelyben a folyékony benzoésavat szilárd halmazállapotúvá alakítják, majd becsomagolják. Mivel a folyékony, illetve a szilárd halmazállapotú technikai minőségű benzoésav felhasználásához a vevőnek a telephelyén más és más kezelő és feldolgozó létesítményekkel kell rendelkeznie, e két termék rövid távon nem cserélhető fel egymással, hiszen ehhez át kellene szervezni a folyamatot és beruházásokat kellene eszközölni ⁽¹⁾.
- (13) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a technikai minőségű szilárd benzoésav (a továbbiakban: szilárd benzoésav) önálló termékpiacot alkot.

⁽¹⁾ Például a szilárd benzoésav felhasználásához a vevőnek olvasztóberendezésre van szüksége, amelyben a benzoésavat a termelési folyamat további lépései előtt felolvasztja.

1.1.2. Földrajzi piac

- (14) A bejelentő fél szerint a szilárd benzoésav érintett földrajzi piaca legalább az EGT-re, az Egyesült Államokra és Ázsiára (azaz jóformán a globális termelés egészére) kiterjed. A bejelentő fél többek között arra alapozza e véleményét, hogy a világ különböző térségei között jelentős kereskedelmi forgalom zajlik.
- (15) A Bizottság által folytatott piaci vizsgálat a bejelentő fél nézetével szemben azt támasztotta alá, hogy a szilárd benzoésav piaca EGT-méretű, mégpedig a következő okokból: i. a technikai minőségű benzoésav EGT-szintű piacát túlnyomórészt az EGT-beli gyártók uralják, míg a kínai és az amerikai behozatal elhanyagolható, és ez a tendencia már legalább kilenc éve megfigyelhető; ii. az Európán kívüli gyártók piacra lépését nagymértékben akadályozzák a szállítási költségek és a 6,5 %-os vámtarifa; iii. a kínai benzoésav minőségét a vevők gyengébbnek tartják az EGT-beli termékekénél; valamint iv. a különböző régiókban (EGT, Ázsia és Észak-Amerika) alkalmazott árak nem mozognak szorosan együtt, holott egy kiterjedtebb globális piacra ez lenne jellemző. A Bizottság tehát megállapította, hogy a szilárd benzoésav érintett földrajzi piaca EGT-kiterjedésű.
- 1.2. A nátrium-benzoát piaca
- 1.2.1. Termékpia c
- (16) A bejelentő fél szerint a nátrium-benzoát érintett piacához tartozik a kálium-benzoát, a kalcium-benzoát és a szorbátok piaca is. A vizsgálat megállapította, hogy az ügylet a nátrium-benzoát lehető legszűkebben értelmezett piacán sem ad okot a versennyel kapcsolatos aggályra. A Bizottság ezért nem vizsgálja tovább azt a kérdést, hogy a kalcium-benzoát és a kálium-benzoát ugyanahhoz a termékpiacához tartozik-e, mint a nátrium-benzoát. Ugyanakkor a szorbátokkal kapcsolatban a Bizottság a vizsgálat eredményei alapján úgy véli, hogy ezek semmiképpen nem tartoznak a nátrium-benzoát piacához.

1.2.2. Földrajzi piac

- (17) A bejelentő fél szerint a nátrium-benzoát földrajzi piaca magában foglalja legalább az EGT, az Egyesült Államok és Ázsia gyártóit, azaz jóformán a globális termelés egészét.
- (18) A Bizottság által folytatott piaci vizsgálat eredményei nem döntötték el egyértelműen ezt a kérdést: bizonyos tényezők arra engednek következtetni, hogy a piac EGT-kiterjedésű, míg mások arra, hogy ennél nagyobb. Ugyanakkor mivel az ügylet még a legszűkebb, EGT-méretű piac esetében sem ad okot a versennyel kapcsolatos aggályra, a Bizottság nem vizsgálja tovább, hogy a földrajzi piac meghaladja-e az EGT területét.

1.3. A benzoát lágyítószer piaca

1.3.1. Termékpia c

- (19) A bejelentő fél szerint valamennyi lágyítószer (a ftalátok, a polimerek, a trimellitátok, az epoxi vagy benzoát lágyítószer stb.) ugyanazon termékpiachoz tartozik, mivel a lágyítószer többsége helyettesíthető más kategóriájú lágyítószerrel. Mivel a bejelentő fél benzoát lágyítószer előállításával foglalkozik, a Bizottság megvizsgálta, hogy a benzoát lágyítószer a lágyítószer szélesebb értelemben vett piacához tartoznak-e, vagy önálló piacot képeznek.
- (20) A Bizottság a vizsgálat során megállapította, hogy a benzoát lágyítószer technikai szempontból nem helyettesíthető valamennyi más lágyítószerrel, mindössze azok kisebb hányadával (az úgynevezett ftalát lágyítószerekkel). Ugyanakkor mivel a ftalátok mérgezőek, és emiatt új uniós rendelkezések vonatkoznak rájuk, nagyon kevés olyan alkalmazás van (ilyen például a PVC-padlóburkolás), amelynél a ftalátok és a benzoát lágyítószer felcserélhető egymással. A Bizottság tehát megállapítja, hogy a benzoát lágyítószer önálló termékpia c képeznek.
- (21) A benzoát lágyítószereknek több fajtája létezik, közéjük tartoznak például a monobenzoátok, a dibenzoátok, a tribenzoátok, a tetrabenzoátok, illetve a különböző benzoátkeverékek. A Velsicol lágyítószer-termékeinek nagy része a dibenzoát lágyítószer kategóriájába tartozik.

1.3.2. Földrajzi pia c

- (22) A dibenzoát lágyítószer földrajzi piacán ugyanazok a korlátozó tényezők (szállítási költségek és vámtarifák)

állnak fenn, mint a benzoésav és a nátrium-benzoát piacán. Az Egyesült Államokból Európába történő szállítás esetén a termékek költségének 8–10 %-át a szállítási költségek teszik ki. Az EGT-be behozott dibenzoát lágyítószereket – a benzoésavhoz és a nátrium-benzoáthoz hasonlóan – 6,5 % vám terheli.

- (23) Ezenkívül a Velsicol egyetlen olyan EGT-n kívüli versenytársának, amely dibenzoát lágyítószereket hoz be az EGT-be (az amerikai Emeraldnak) a jelenlegi piaci részesedése [5–10] % ⁽¹⁾. Kína nem hozza be ezt a terméket az EGT-be.
- (24) A Bizottság tehát megállapította, hogy a dibenzoát lágyítószerek piaca EGT-kiterjedésű, és az amerikai Emerald jelenléte mindössze csekély mértékű versenykényszert jelent.

2. Versenyjogi értékelés

2.1. A technikai minőségű szilárd benzoésav piaca

- (25) A szilárd benzoésav legnagyobb előállítója a világon a Velsicol, a DSP, az Emerald (Egyesült Államok) és a Wuhan (Kína). Ezeken kívül néhány kisebb kínai gyártó is működik még. Az alábbiakból kiderül, hogy az EGT-ben kizárólag a Velsicol és a DSP számít megbízható benzoésav-szállítónak. Az ügyletben részt vevő felek, illetve versenytársaik 2007. évi piaci részesedése a szilárd benzoésav szállításának piacán az EGT-ben a következőképpen nézett ki:

Benzoésav – EGT-szintű piaci részesedések 2007-ben (kereskedői pia c)

	DSP	Velsicol	DSP + Velsicol	Emerald (Egyesült Államok)	Wuhan (Kína)	Egyéb
Szilárd benzoésav	[45–55] %	[40–50] %	[90–100] %	[2–4] %	[0–3] %	[1–4] %

Forrás: CO-formanyomtatvány és a Bizottság által készített elemzés.

- (26) Az ügylet létrejötte előtt az EGT-ben csak a DSP és a Velsicol állít elő szilárd benzoésavat; ezek piaci részesedése már jelenleg is rendkívül nagy. Az EGT-n kívüli termelők EGT-be történő benzoésav-behozatala elhanyagolható mértékű, és ez a tendencia már kilenc éve állandó.
- (27) Az ügylet létrejöttével az új jogalany monopóliumhoz közeli helyzetbe kerülne, hiszen a felek együttes piaci részesedése az EGT-ben eléri a 90–100 %-ot. A többi gyártó (például az amerikai Emerald és a kínai Wuhan) jelenléte elhanyagolható lenne.
- (28) Figyelembe véve a vevők által a kínai termékek vonatkozásában említett minőségi aggályokat és a kínai, illetve amerikai gyártók igen korlátozott EGT-beli jelenlétét, a piaci vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az ügyletben részt vevő feleknek a legkomolyabb versenytársa mindkét esetben a másik fél. Az ügylet eredményeképpen megszűnne ez az erős versenykényszer, amelyet az ügyletben részt vevő felek mindaddig egymásra gyakoroltak.
- (29) A Bizottság által végzett piaci vizsgálatból a piaci részesedések rendkívüli arányán kívül kiderült, hogy az EGT-beli termelőket jelentős piacralépési akadályok (vámtarifák és szállítási költségek) védik, amelyek korlátozzák a kínai és az amerikai versenytársak EGT-be történő belépését és EGT-beli terjeszkedését. Az amerikai és a kínai termékekre háruló szállítási többletköltségek és vámok a szilárd benzoésav árának mintegy 10–15 %-át teszik ki.
- (30) A Bizottság szerint tehát aligha valószínű, hogy amennyiben az összefonódás eredményeként létrejövő vállalkozás árat emelne vagy korlátozná termelési volumenét az EGT-ben, a benzoésav amerikai és kínai gyártói jelentős mértékben növelnék EGT-beli értékesítésüket.

⁽¹⁾ A benzoát lágyítószer területén a Velsicol globális piaci részesedése 2007-ben [60 %–70 %], míg az Emeraldé [10 %–20 %] volt. Forrás: CO-formanyomtatvány.

- (31) Kiválóan mutatja, hogy a Wuhan és az Emerald nem gyakorol versenykénszert az EGT-beli gyártókra, hogy amikor a két EGT-beli gyártó 2007-ben és 2008 elején egyidejűleg rendkívül hosszú karbantartási szünetet rendelt el üzemeiben, és emiatt a benzoésav piacán uralkodó piaci körülmények különösen feszítettek voltak, e termelők egyike sem növelte értékesítését az EGT-ben, sőt, a Wuhan épp ekkor emelte fel a benzoésav árát. Mindezek alapján úgy tűnik, hogy az ügylet létrejötte után a versenytársak igen gyenge versenykénszert tudnának kifejtteni, és nem valószínű, hogy az összefonódás eredményeként létrejövő vállalkozás versenytársai képesek lennének megülsítani az EGT-n belüli áremeléseket.
- (32) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a tervezett ügylet jelentős mértékben akadályozná a szilárd benzoésav EGT-beli piacán zajló hatékony versenyt.
- ### 2.2. A nátrium-benzoát piaca
- (33) A felek tevékenységei között a nátrium-benzoát előállítása és értékesítése terén fennálló horizontális átfedés következtében az EGT-ben az összefonódás eredményeként létrejövő vállalkozás a nátrium-benzoát egyetlen előállítója lenne [60–70] %-os piaci részesedéssel, míg a piac mintegy [30–40] %-a a kínai termelők kezében lenne.
- (34) Úgy tűnik, hogy a kínai gyártók piaci részesedése jelentős kényszerrel jelentene, és fegyelmelné az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozást abban az esetben, ha az a versenypiaci szintet meghaladó árakat kívánna szabni. Mindezt kiválóan érzékelteti az ügyletben részt vevő két fél EGT-ben realizált bruttó árrésének alakulása (ez a verseny mértékéknént is felfogható), amely a kínai nátrium-benzoát-behozatal növekedésével párhuzamosan hosszú ideje folyamatosan csökken.
- (35) Végül a kínai termelőknél (különösen a Wuhannál) tartalékkapacitások állnak rendelkezésre, ami arra engednek következtetni, hogy amennyiben az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás a versenypiaci szintet meghaladóan növelné nátrium-benzoát árát, a Wuhan képes lenne nagyobb mennyiséget is termelni az EGT piacára.
- (36) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a kínai nátrium-benzoát exportjának jelenlegi szintje, valamint a kínai export növekedésének veszélye nagymértékben megakadályozná azt, hogy az összefonódás után a létrejövő vállalkozás képes legyen, vagy egyáltalán az érdekében álljon az EGT-ben egyoldalúan a versenypiaci szint fölé emelni árát. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a tervezett ügylet nem vezetne a nátrium-benzoát piacán folyó hatékony verseny jelentős mértékű korlátozásához, függetlenül attól, hogy a piac földrajzi kiterjedése EGT- vagy globális szintű-e.
- (37) A Bizottság megvizsgálta továbbá, hogy a tervezett ügylettel kollektív domináns pozíció alakulna-e ki a nátrium-benzoát piacán, vagy megerősödne-e az esetlegesen már meglévő ilyen pozíció, és megállapította, hogy nem valószínű, hogy az ügylet ilyen eredményre vezetne. A kínai termelők ugyanis 1999 és 2007 között több mint 400 %-kal növelték értékesítésüket az EGT területén, és jelenlegi EGT-beli piaci részesedésük mintegy [25–45] %. Bármely összehangolt magatartás kialakításához tehát mindenképpen szükség lenne a kínai termelők részvételére: amennyiben ugyanis az összefonódással létrejövő vállalkozás csak az amerikai termelővel alakítana ki összehangolt magatartást, az EGT-be irányuló kínai export feltehetőleg tovább növekedne, hiszen a kínai exportőröknek már az elmúlt kilenc évben is sikerült 35 %-ra növelniük a piaci részesedésüket.
- (38) Most már csak azt kell megvizsgálni, előnyös lenne-e a kínai termelők számára az összehangolt magatartás kialakítása. Mivel a kínai termelőknek az elmúlt kilenc évben sikerült 400 %-kal növelniük az EGT-be irányuló kivitelüket, nem valószínű, hogy az ügylet létrejöttét követően e magatartásukon változtatnának. Ráadásul fontos megjegyezni, hogy a piacon négy kínai termelő működik, így az összehangolt magatartás csak akkor lenne hatékony, ha ebben azok többsége (vagy akár mind a négy) részt venne, mivel úgy tűnik, Kínában nagy tartalékkapacitások vannak.
- (39) A Bizottság tehát végül arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben a Velsicol felvásárolná a DSP-t, ezzel nem ösztönözné a nátrium-benzoát termelőit tevékenységeik összehangolására, és nem növekedne a korábban fennálló ezirányú ösztönzőerő sem.
- ### 2.3. A benzoát lágyítószer piaca
- #### 2.3.1. A piac lezárására való képesség
- (40) A benzoésav a dibenzoát lágyítószer legfontosabb alkotórésze: egy tonna dibenzoát lágyítószer előállításához 0,75 tonna benzoésavra van szükség. A benzoésav semmilyen más anyaggal nem helyettesíthető, és az összefonódás nyomán létrejövő vállalkozás a folyékony benzoésav kizárólagos előállítója lenne az EGT-ben, míg a szilárd benzoésav piacán [90–100] %-os részesedéssel rendelkezne. A lágyítószer előállítói jelenleg hosszú távú szerződésekkel rendelkeznek a folyékony benzoésav beszerzésére. A négy előállító egyikének (Ferro) nemrégiben kínáltak új hosszú távú szerződést folyékony benzoésav szállítására.
- (41) A Bizottság megállapította, hogy bár az összefonódással létrejövő vállalkozás piaci erővel rendelkezne a továbbfelhasználó versenytársaival szemben a benzoésav-szállítás területén, a hosszú távú szerződések megléte miatt csak korlátozott mértékben lenne képes kizárni továbbfelhasználó versenytársait.

2.3.2. A piac lezárására való motiváltság

(42) Az ügylet létrejöttéig a DSP nem versenytársa a benzoát lágyítószerkelet előállításának, és érdekében áll ezeket a termelőket olyan áron benzooesavval ellátni, amely kellőképpen versenyképes ahhoz, hogy jövedelmezően a piacon maradhassanak. Amennyiben a Velsicol felvásárolná a DSP-t, a DSP motivációja megváltozna, mivel egy olyan, vertikálisan integrált vállalkozás részévé válna, amely benzooesavat szállítana, de egyúttal dibenzoát lágyítószerkeletet is termelne. Hogy tehát a DSP/Velsicol mennyire lenne motivált az értékláncban lejjebb elhelyezkedő versenytársak kizárására, az a szóban forgó kizárási stratégia jövedelmezőségétől függene.

(43) A Bizottság által végzett vizsgálat arra enged következtetni, hogy az összefonódással létrejövő vállalkozásnak nem állna érdekében kizárni a négy benzoátlágyítószer-gyártót (Caffaro, Ferro, Evonik és Exxon Mobil), mivel a benzoát lágyítószerkelet továbbfelhasználói piacon termelt nyereség nem ellensúlyozná kellő mértékben a folyékony benzooesav upstream piacon elszenvedett veszteségeket.

2.3.3. A fogyasztókra gyakorolt hatás

(44) Mivel a Velsicol/DSP-nek kevés lehetősége lenne EGT-beli versenytársai kizárására, és ez nem is állna érdekében, az ügylet nem befolyásolná a továbbfelhasználói piacot.

3. Korrekciós intézkedések

3.1. Az első korrekciós javaslat

(45) 2008. november 6-án a bejelentő fél korrekciós intézkedésekre tett javaslatot a szilárd benzooesav piacával kapcsolatos bizottsági aggályok eloszlátása érdekében. A bejelentő fél korrekciós intézkedésként felajánlotta, hogy elidegeníti az észtországi létesítmény teljes szilárd benzooesav és nátrium-benzoát termelési kapacitását, valamint a benzooesav és a nátrium-benzoát vevőit tartalmazó, egész világra kiterjedő ügyféllistáját. A folyékony benzooesav (azaz a szilárd benzooesav és nátrium-benzoát termelésének fő alapanyaga) vonatkozásában a bejelentő fél felajánlotta, hogy az észtországi üzemben közös vállalatot hoz létre. A folyékony benzooesavra vonatkozó jelenlegi termelési kapacitás 50–50 %-os arányban oszlana meg a közös vállalatban részt vevő felek között. A közös vállalatot a két fél közösen irányítaná, míg a részesedések 51 %-át a bejelentő fél, a fennmaradó részesedéseket pedig a vevő birtokolná.

(46) A Bizottság által a korrekciós javaslatokra vonatkozóan végzett piaci vizsgálat során a válaszadók nagy többsége (15 válaszadó közül 12) úgy látta, hogy a korrekciós intézkedések nem biztosítanák az elidegenített üzemág életképességét, és nem állítanák helyre a szilárd benzooesav piacon folyó versenyt.

(47) A kötelezettségvállalásokkal szemben a legerősebb ellenzés a folyékony benzooesav tekintetében alapítandó közös vállallattal kapcsolatban mutatkozott. A válaszadók hangsúlyozták, hogy amennyiben a bejelentő fél közös ellenőrzést gyakorolna a folyékony benzooesav felett (amely a

szilárd benzooesav termelésének fő alapanyaga), továbbra is befolyásolná a szilárd benzooesav-termelést. Mivel a piacot duopólium jellemzi, az elidegenített vállalkozás vevője és az összefonódás eredményeképpen létrejövő vállalkozás (a szilárd benzooesav két kizárólagos előállítója az EGT-ben) közötti strukturális kapcsolat valószínűleg akadályozná a hatékony versenyt. Néhány válaszadó aggályát fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy i. a közös döntéshozatal elve veszélybe sodorhatná a vállalkozás mindennapos üzletmenetét; és ii. a közös vállalkozás létrejöttével fokozódna a szilárd benzooesav piacának átláthatósága, hiszen a bejelentő fél ismerné egyetlen EGT-beli versenytársának költségszerkezetét.

(48) Néhány válaszadó ezenkívül közölte, hogy a bejelentő félnek nem a (vevővel közösen végzendő) észtországi, hanem a rotterdami üzem kapacitásbővítése állna érdekében. Ennek megfelelően az észtországi termelési kapacitás bővítésére irányuló beruházást – amely a bejelentő fél szerint legalább évi 20 000 tonna többletkapacitást eredményezne – a vevőnek egyoldalúan kellene elvégeznie, viselve a kapacitásbővítéshez kapcsolódó valamennyi költséget. A válaszadók úgy vélték, hogy a vevő ezt a beruházást csak abban az esetben vállalná, ha cserébe többségi részesedéshez jutna a közös vállalkozásban, és átvehetné a közös vállalat irányítását.

(49) A fentiek alapján a Bizottság megállapította, hogy a piac nem fogadta el a bejelentő fél által előterjesztett első korrekciós javaslatokat. A közös vállalat szerkezeténél fogva nem tudja biztosítani az elidegenített üzemág életképességét, és a piac egyhangúan úgy vélte, hogy a bejelentő fél feltehetőleg továbbra is megtartaná a tényleges irányítást a szilárd benzooesav termelése felett. Az első korrekciós javaslat eloszlatta ugyan az ügyletet övező, versennyel kapcsolatos aggályok némelyikét, teljes mértékben azonban nem oszlatta el valamennyit. A Bizottság tehát megállapította, hogy az elsőként felajánlott javaslatok nem voltak elfogadhatók.

3.2. A második korrekciós javaslat

(50) 2008. december 3-án az Arsenal benyújtotta a korrekciós javaslatok módosítását, amely szerint elidegenítik az észtországi telephelyen lévő upstream folyékony benzooesav üzemet és két továbbfelhasználói szilárd benzooesav és nátrium-benzoát üzemet, valamint ezzel együtt átengedik az Arsenal szilárd benzooesav és a nátrium-benzoát vevőit a világ különböző pontjain.

(51) Az észtországi telephelyen található harmadik, benzoát lágyítószerkelettel foglalkozó továbbfelhasználói üzem továbbra is az Arsenal tulajdonában maradna; ennek az üzemnek a folyékony benzooesav-szükségletét az elidegenítendő vállalkozás vevőjével kötött hosszú távú, folyamatosan megújuló szerződéssel biztosítanák. A hosszú távú szállítói szerződés biztosítaná az Arsenal számára az üzem

folyékony benzoosav-kapacitásának 50 %-át. A szállítói szerződés hatálya alá tartozó folyékony benzoosav árát a folyó költségek és egy árképzési képlet alapján határoznák meg.

(52) Ez a második korrekciós javaslat eloszlatná a korrekciós intézkedésekkel kapcsolatos piaci vizsgálatban felvetett aggályokat, különösen a legsúlyosabbakat, amelyek a vevő és az Arsenal által az első kötelezettségvállalások értelmében létrehozandó közös vállalatra irányultak. Az új korrekciós intézkedésekkel megszűnne az elidegenített vállalkozás és az Arsenal közötti strukturális kapcsolat (amely a folyékony benzoosavat gyártó upstream közös vállalat jelenlétével alakult ki). Az új korrekciós intézkedésekkel eloszlaná az a piaci vizsgálat során felvetett aggály is, hogy az átruházott eszközök vevője feltehetőleg nem

vállalná az észtországi üzem kapacitásbővítését olyan közös vállalat keretében, amelyben csak kisebbségi részesedése van.

V. KÖVETKEZTETÉS

- (53) Az Arsenal által benyújtott második kötelezettségvállalások alapján a határozat megállapítja, hogy a tervezett összefonódás nem akadályozza jelentős mértékben a közös piacon vagy annak számottevő részén folyó hatékony versenyt.
- (54) Következésképpen a határozat – az összefonódás-ellenőrzési rendelet 2. cikkének (2) bekezdésével, valamint 8. cikkének (2) bekezdésével, illetve az EGT-megállapodás 57. cikkével összhangban – összeegyeztethetőnek nyilvánítja az összefonódást a közös piaccal és az EGT-megállapodás működésével.

V

(Vélemények)

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

BIZOTTSÁG

Összefonódás előzetes bejelentése

(Ügyszám COMP/M.5557 – SNCF-P/CDPQ/Keolis/Effia)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 227/12)

1. 2009. szeptember 15-én a Bizottság a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 4. cikke szerint bejelentést kapott az SNCF csoporthoz tartozó SNCF-Participations (Franciaország) és a Caisse de Dépôt et de Placement du Québec (CDPQ – Québec) által tervezett összefonódásról, amely szerint e vállalkozások közös irányítást szereznek a tanácsi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a Keolis és az Effia vállalkozások felett.

2. Az érintett vállalkozások üzleti tevékenysége a következő:

- az SNCF csoport esetében: vasúti utasszállítás, forgalmazás, értékesítés és származtatott szolgáltatások nyújtása, elsősorban Franciaországban,
- a CDPQ esetében: nyugdíj- és biztosítási alap kezelés, elsősorban Québecben,
- a Keolis esetében: közösségi utasszállítást és a közlekedéshez kapcsolódó egyéb tevékenységeket végző magánüzemeltető,
- az Effia esetében: a személyek mobilitását és a közösségi közlekedés intermodalitását elősegítő szolgáltatások.

3. A Bizottság előzetes vizsgálatára alapozva megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás a 139/2004/EK rendelet hatálya alá tartozhat, a végleges döntés jogát azonban fenntartja.

4. A Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy az ügylet kapcsán esetlegesen felmerülő észrevételeiket nyújtsák be a Bizottságnak.

Az észrevételeknek a közzétételt követő 10 napon belül kell a Bizottsághoz beérkezniük. Az észrevételeket a COMP/M.5557 – SNCF-P/CDPQ/Keolis/Effia hivatkozási szám feltüntetésével lehet eljuttatni a Bizottsághoz faxon (+32 22964301 vagy 22967244) vagy postai úton a következő címre:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

Összefonódás bejelentésének visszavonása
(Ügyszám COMP/M.5601 – RREEF FUND, UFG/SAGGAS)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 227/13)

(A Tanács 139/2004/EK rendelete)

2009. augusztus 26-án, az Európai Közösségek Bizottsága megkapta egy javasolt összefonódás bejelentését RREEF FUND, UFG és SAGGAS között. 2009. szeptember 16-án a bejelentő felek tájékoztatták a Bizottságot, hogy visszavonják bejelentésüket.

2009-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelven	1 000 EUR/év (*)
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelven	100 EUR/hó (*)
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves CD-ROM	az EU 22 hivatalos nyelven	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelven	700 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelven	70 EUR/hó
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelven	400 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelven	40 EUR/hó
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi CD-ROM (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelven	500 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, CD-ROM, heti 2 kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelven	360 EUR/év (= 30 EUR/hó)
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

(*) Számonkénti értékesítés: 32 oldalig: 6 EUR
33 és 64 oldal között: 12 EUR
64 oldal felett: egyedileg meghatározott ár

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogszabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű CD-ROM-on.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A Kiadóhivatal gondozásában megjelent, térítés ellenében kapható kiadványok a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhetők be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

